THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, RUGSĖJIS – SEI

Viešas laiškas M. Gorbačiovui

Michailui Sergiejevičiui Gorbačiovui
TSRS Komunistų Partijos Generaliniam Sekretoriui
Per TSRS Ambasadą
1125 16th NW
Washington, DC 20036

Brangus Generalini sekretoriau!

1920 metais, kai Leninas pripažino nepriklausomas Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybes ir visiems laikams atsisakė visų Rusijos pretenzijų šioms tautoms, jis aiškiai parodė likusiam pasauliui, kad tautinio apsisprendimo teisė bus gerbiama Sovietų Sąjungoje. Tačiau jo įpėdinis Stalinas, pademonstravęs nepagarbą tarptautiniam įstatymui, paniekino iškilmingus Lenino pažadus, suderėdamas slaptuosius protokolus prie 1939 metų rugpjūčio 23 d. Molotovo-Ribbentropo pakto. Tie nelegalūs protokolai privedė prie Rytų Europos padalinimo įtakos sferomis ir galiausiai prie Latvijos, Lietuvos ir Estijos okupacijos.

Įkvepia drąsos pastaruoju metu didėjantis nepriklausomas ekonominis ir politinis vystymasis, kuris leidžiamas ir vykdomas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Viešumo ir persitvarkymo eroje sovietų Sąjungai būtų naudinga pasmerkti Molotovo-Ribbentropo paktą ir skatinti estų, latvių ir lietuvių tautų apsisprendimo teisę.

Nepriklausomų Latvijos, Lietuvos ir Estijos atkūrimas gali tik padėti tolesniam Rytų Europos ekonominiam ir politiniam stabilumui, tuo pačiu būtų pagerintas visų Rytų Europos tautų gyvenimo lygis, o taip pat pažymėta Europos bendradarbiavimo naujojo amžiaus pradžia.

Mes jungiamės su lietuvių, latvių ir estų tautomis, ragindami jus pripažinti jų troškimą pačios pagrindinės iš žmogaus teisių: apsisprendimo teisės. Jūs galite pradėti šį procesą, viešai ir nedviprasmiškai pasmerkdamas slaptuosius Molotovo-Ribbentropo pakto protokolus, taip pat jų padarinius, rugpjūčio 23 dieną, pakto pasirašymo 50-jų metinių dieną.

Nuoširdžiai,
John Miller,
JAV Kongreso narys
Washingtonas, DC
1989 m. rugpjūčio 4 d.

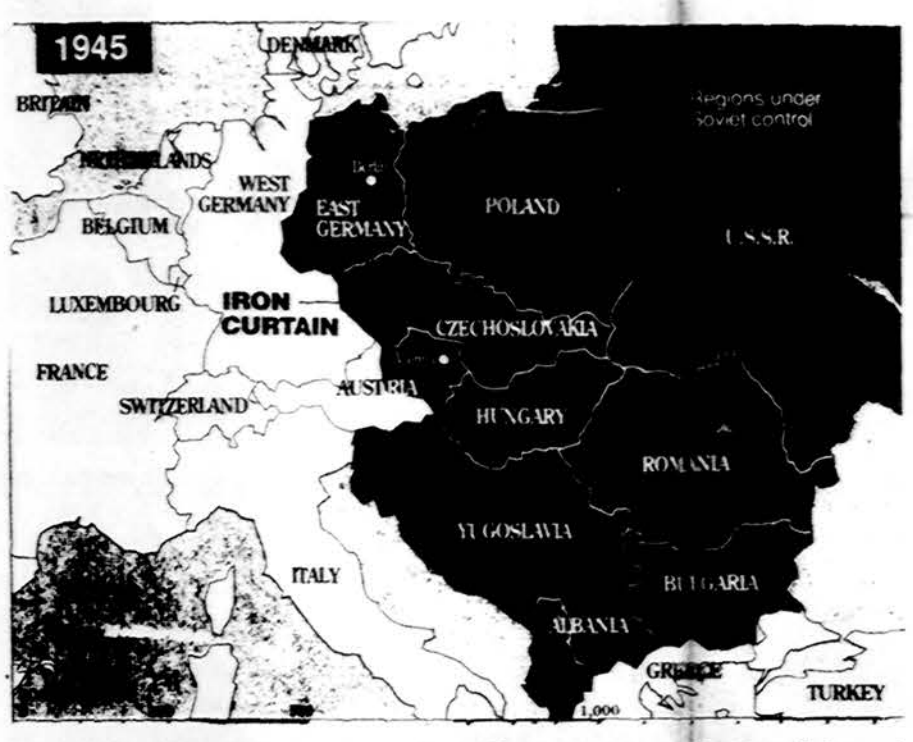

Padalintos Europos žemėlapis. Po II Pasaulinio karo Sovietų Sąjungai Vakarai atidavė kontroliuoti 1945 metais Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją. Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Jugoslaviją, Belgiją, Albaniją, padalino Vokietiją į dvi valstybes. Padalino ir Austriją, kuri tik po 10 metų galėjo susijungti, bet tebėra nesujungta Vokietija, o Baltijos valstybės tebėra okupuotos, nežiūrint Lenino pasirašytos sutarties. Po Lenkijos užkariavimo, Churchillis pasakė: „Mes niekada nepasiduosime!"

Arménai su lietuviais

Jerevanas. – SIA pranešimu, Arménijos sostinėje, solidarizuojant lietuviams, kurie šiuo metu baigia pasirašyti peticiją, kad būtų sugrąžinta Lietuvai nepriklausomybė, arménai rinko taip pat parašus. Lietuvos parašų rinkimo štabas praneša, kad iš Jerevano gauta siunta su 2,245 parašais, po kreipimusi į VDR, VFR ir TSRS vyriausybes ir SNO Generalinį sekretorių. Parašų rinkimą organizavo Levon Karspetian. Pasirašė tiek jarevaniečiai, tiek miesto svečiai iš visos Sąjungos.

Iš Brazausko kelionės Lenkijoje

Vilnius. – Lenkijoje lankėsi Algirdo Brazausko vadovaujama Lietuvos partinė delegacija. Iš Lietuvos pranešama, kad LKP CK pirmasis sekretorius stengėsi pabrėžti Lietuvos „valstybingumą" ir norėjo privačios audiencijos su generolu Voicechu Jaruzelskiu, tačiau tokį dviejų „valstybės galvų" susitikimą sovietai užblokavo. Brazausko ir Jaruzelskio pokalbyje dalyvavo du „prižiūrėtojai", Sovietų diplomatai.

„Tiesa" rašo, kad delegacijai lankantis pas Punsko lietuvius, Brazauskas savo kalboje pabrėžė Varšuvoje pasirašytos LKP CK ir Lenkijos JDP CK bendradarbiavimo programos svarbą. Ši programa praktiškai aprėpia visas gyvenimo sritis ir „sutarties pasirašymas rodo, kad Lenkijos Liaudies Respublikos vadovybė pripažįsta mus kaip respubliką, galinčią savarankiškai spręsti savo reikalus".

Su šia interpretacija nesutinka „Tiesos" birželio 29 d. numeryje išspausdintas Brazausko-Jaruzelskio pokalbio aprašymas. Jame kalbama apie „abiejų šalių (t.y., Sovietų Sąjungos ir Lenkijos) draugiškų ryšių valstybiniu ir regioniniu lygiu plėtimą ir gilinimą". Lietuva čia nužeminama į „regioną".

Alkani jugoslavai

Montenegro. – Šioje Jugoslavijos apylinkėje sekmadienį demonstravo daugiau kaip 30,000 jugoslavų prieš skurdą ir labai padidėjusią infliaciją. Jie įspėjo komunistų vadus, kad alkani darbininkai yra pasiryžę perimti reikalus į savo rankas. Nešdami vėliavas ir plakatus, jie reikalavo paeisti ekonominę krašto politiką, kuri atėmė duoną iš jų šeimų. „Tegu pasaulis žino, kad žmonės socialistinėje Jugoslavijoje yra alkani", sakė metalo darbininkas A. Roganivic per vietinę televizijos programą. Jugoslavijoje metinė infliacija pasiekė 790%.

Pasveikinimas premjerui

Vilnius. (SIA) – Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Taryba pasiuntė Lenkijos ministeriui pirmininkui T. Mazowieckiui šio turinio pasveikinimą:

„Sveikiname Jus, pirmąjį po daugelio dešimtmečių visų Lenkijos piliečių interesus atstovaujantį vyriausybės vadovą. Savo inauguracinėje kalboje Seime Jūs pareiškėte: ‚Lenkija bus kitokia, jeigu to panorės visos čia gyvenančios tautos'. Neabejojame, kad didvyriška ‚Solidarumo' kovos patirtis daro suprantamus Jums artimiausių kaimynų laisvės ir nepriklausomybės siekius. Ne politinės kalkuliacijos, o tautų apsisprendimo teisės realizavimas yra moralinė mus visus jaudinanti nuostata. Todėl Jūsų pergalė yra ir mums".

— **Maskvoje** Lenino stadione roko muzikos koncertas sutraukė daugiau kaip 100,000 jaunimo minią.

Prieš 50 m. prasidėjo II Pasaulinis karas

Popiežius pasmerkė nacizmą ir marksizmą

Roma. AP žinių agentūra praneša, jog popiežius Jonas Paulius II paminėjo 50 metų sukaktį, kai prieš tiek metų prasidėjo II Pasaulinis karas. Šia proga popiežius pasmerkė nacizmą ir marksizmą, kurie nori pakeisti religiją ir pagyrė demokratinius pasikeitimus savo gimtajame krašte Lenkijoje.

Popiežius išskirtinai kalbėjo apie Lenkiją, palaikydamas žmonių teisę nuspręsti, kokia turėtų būti jų vyriausybė. Lenkija tik praėjusią savaitę išsirinko pirmąjį ne komunistinės partijos vadovą, kokio nebuvo nuo pat karo pabaigos.

Jonas Paulius II apaštališkuoju laišku paminėjo rugsėjo 1 d., kai 1939 m. prasidėjo karas ir ta pačia tema pasiuntė laišką ir Lenkijos vyskupams. Savo oficialiame angliškame laiško vertime, popiežius sako, jog mūsų „pareiga Dievui" yra prisiminti karą ir jo aukas taip pagerbti, kad atleistume skriaudas kankintojams, bet kad pergalvotume jų priežastis.

Griežtas komunizmo pasmerkimas

Popiežius peržvelgė nacių žiaurumus paneigiant Dievą ir įstatymus, kas privedė prie žmogus teisių laužymo ir taip pat prie tautų naikinimo. „Nacių pagonizmas ir marksistų dogmos yra abu pagrinde totalitarinės ideologijos ir norėjo būti pakaitalu religijai", rašo popiežius viename iš savo griežčiausių kaltinimų komunizmui.

Kalbėdamas apie savo Lenkiją, popiežius sako, jog lenkai buvo karo laimėjusių pusėje, bet komunistų valdomi, faktiškai buvo laikomi kaip nugalėtieji ir turėjo vėl kovoti neįvaikiamą kovą. „Yra tiesa, kad valstybė, kurios visuomenė nėra suvereni, nėra iš viso suvereni", rašo popiežius. Jis, atrodo, tuo norėjo prisiminti Solidarumą, kuris praėjusią savaitę nominavo ne komunistą Mazowiewcki ministeriu pirmininku.

Paktų panaikinimas

Spaudos konferencijoje kardinolas Roger Etchegaray paaiškino, jog popiežius Lenkiją čia paėmė tik pavyzdžiu. „Jis žino, jog lenkų išgyvenimai nėra skirti vien tik lenkų tautybei, bet tinka ir kitur Europoje", sakė kardinolas, kuris yra Vatikano Teisingumo ir taikos tarybos viršininkas. Bet kai kardinolas buvo paklaustas ar popiežius pasisako už demokratiją Rytų Europoje ir Baltijos valstybėse, kardinolas atsakė: „Niekas negali įsivaizduoti, kaip popiežius bando pakeisti paktus, pakeisti ir Lenkijos sienas".

Vatikanas paskyrė nuncijumi Lenkijai monsinjorą Josef Kowalczyk, o Lenkija savo ambasadoriumi prie Šventojo Sosto paskyrė Jerzy Kuberski. Lenkija atstatė diplomatinius ryšius su Vatikanu liepos 17 d.

Demokratų nutarimas

Vilnius. (SIA) – Lietuvos Demokratų partijos steigiamasis suvažiavimas kultūros ir švietimo sistemos reikalu priėmė šią rezoliuciją.

Kultūros krizė Lietuvoje – fizinio ir dvasinio genocido, vykusio nuo 1940 metų okupacijos, dėsninga išdava. Iš šalies primesta totalitarinė politinė sistema nutraukė natūralią kultūros raidą.

Lietuvos Demokratų partija laikosi požiūrio, kad kultūrinio gyvavimo pilnatvė ir nuosekli raida įmanoma tik nepriklausomoje valstybėje, esant politiniam pliuralizmui. Tuo remdamasi, partija sieks, kad valstybės valdžios intencijos:

1. Sudarytų sąlygas tautinės kultūros vientisumui ir tęstinumui.
2. Panaikintų cenzūrą, demonopolizuotų masinės informacijos priemones.
3. Sudarytų galimybes religiniai kultūrai tapti pilnateise Lietuvos kultūros proceso dalimi.
4. Dėtų pastangas sugrąžinti išvežtas kultūros ir meno vertybes.
5. Deldeologizuotų švietimo sistemą, remtų Sąjūdžio Tautinės mokyklos koncepciją.
6. Tautinių mažumų kultūrinės autonomijos problemą spręstų Lietuvos Respublikos pilietybės sampratos pagrindu, neteikdamos privilegijų nei vienai tautinei bendrijai.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

PTEMBER 1, 1989 Nr. 171

TRUMPAI IŠ VISUR

— **1939 metais** rugsėjo 1 d. prasidėjo Antrasis Pasaulinis karas.

— **Lietuva** 1921 metais rugsėjo 1 d. buvo priimta į Tautų Sąjungą pilnateisiu nariu.

— **Valstybės** departamentas įsakė išvykti iš Kolumbijos diplomatų šeimoms, kai Kolumbijos vyriausybė nutarė išduoti Amerikai įtariamąjį narkotikų pirklį. Kolumbijoje yra maždaug 150 Amerikos diplomatų. Dešimtyje Kolumbijos miestų įvestas karo meto stovis.

— **Chicagos Lyric Opera** praneša, kad buvo priversta atsisakyti nuo Luciano Pavarotti dainavimo visam laikui. Solisto besikartojantys sutarčių sulaužymai vertė Lyric operos menedžerę Ardis Krainik padaryti tokį sprendimą, nes Pavarotti iš 41 spektaklio 26 spektaklius atsisakė dainuoti ir teko visame pasaulyje ieškoti, kas atliktų tas partijas. Pavarotti turėjo dainuoti šio sezono atidaryme ir pradėti repeticijas už 10 dienų. Ardis Krainik dar neturi pakaitalo. Pavarotti atsisakymo priežastis — negalįs daktaro patarimu judėti scenoje. Ardis Krainik tada pasiūlė jam dainuoti sėdint vežimėlyje, bet jis nesutiko.

— **Edward Dervinski,** Veteranų departamento sekretorius, vadovauja Amerikos delegacijai Lenkijoje minint 50 metų sukaktį nuo Hitlerio invazijos.

— **Havanoje** Kubos diktatorius Fidel Castro pradėjo kalbėti apie mažėjančią ekonominę paramą iš Sovietų Sąjungos. Kalbėdamas 36 metų sukakties paminėjime, kai įsigalėjo komunistinis režimas Kuboje, Castro pasakė, jog Kuba nėra užtikrinta, kad gaus tokią pat paramą, kuri buvo iki šiol duodama — 10 mil. dol. dienai ekonomine parama.

— **Sen. Bob Dole** atvežė iš Lenkijos Solidarumo vado Lech Walesos laišką prezidentui Bushui ir įteikė Kennebunkporte pačiam prezidentui. Bushas sako, kad jis prašys Kongresą, kad suteiktų 119 mil. dol. paskolą — ekonominams reikalams. Bet prezidentas išsireiškė, kad reikės žymiai daugiau ir kad Lenkijai reikia padėti.

— **Maskvoje** pranešama, jog pirmą kartą buvo leista amerikiečių kongresmenų grupei lankytis Kurčatovo laserio laboratorijoje. Sovietų mokslininkai pademonstravo amerikiečiams, kaip veikia jų laseris.

Gorbačiovas patvirtino Politbiuro raštą

Nesiskaitoma su konstitucine teise išstoti iš Sąjungos

Maskva. — Oficialus Sovietų vyriausybės atstovas pasakė, jog prez. Michailas Gorbačiovas asmeniškai peržiūrėjo ir patvirtino Komunistų partijos pareiškimą, smarkiai puolantį tautinę veiklą Baltijos respublikose.

Užsienio reikalų ministerijos spaudos viršininkas Gennadi Gerasimovas, dažnai kalbąs vyriausybės vardu televizijoje, pranešė, jog Komunistų partijos valdantysis Politbiuras tarėsi ir nutarė išleisti griežtą dokumentą, nežiūrint, kad tai buvo paskelbta Centro komiteto vardu, kuris nustato Sovietų Sąjungos politiką. Pareiškimas įspėja, jog reikalingos „neatidėliojamos priemonės" pažaboti „tautiškumo virusą" Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. „Tai buvo paruošta dalyvaujant visiems Politbiuro nariams, įskaitant ir Generalinį Komunistų partijos sekretorių", kalbėjo Gerasimovas.

Ar begalima juo pasitikėti

Baltijos respublikų vadovybės norėjo žinoti, kokią rolę čia atliko M. Gorbačiovas, kuris yra prezidentas ir partijos vadas. Kadangi jis yra atostogose, tai buvo manoma, jog senosios gvardijos partiečiai, gal jam nedalyvaujant, padarė nutarimą. Bet Gerasimovas paaiškino, jog pasinaudojant moderniška technika, vyriausias vadas galėjo diskutuoti klausimą ir jį aprobuoti.

Baltijos respublikose Gorbačiovas turi pasitikėjimą, todėl žmonės dabar nenori tikėti, kad tai buvo padaryta su jo žinia. „Bet jei jie jam skambino, ir sakė, kad visi yra pasirašę, jis negalėjo nepasirašyti", kalbėjo „New York Times" repoterei Esther Fein Sąjūdžio prezidentas Vytautas Landsbergis, kuris yra ir naujojo Sovietų Kongreso narys Maskvoje.

Karinės jėgos klausimas

Estijos Sovietų Kongreso delegatai ir respublikos delegatai, kartu išdiskutavę pareiškimą, pasiuntė telegramą Gorbačiovui, pasakydami, jog jie interpretuoja Kremliaus įspėjimą, kad Komunistų partija yra pasiruošusi panaudoti karinę jėgą ir kad būtų atstatyta sena tvarka Baltijos kraštuose. Deputatai telegramoje dar priminė: „Mes neturėtume užmiršti savanoriškos sąjungos principo, kuris Sovietų Konstitucijoje yra garantuojamas".

Reuteris praneša, jog daugiau kariuomenės dalinių buvo pasiųsta į Nagorno-Karabacho sritį, kai atsinaujino demonstracijos ir susirėmimai tarp armėnų ir azerbaidžanų. Ši sritis nuo sausio mėnesio yra valdoma specialios Kremliaus komisijos.

Neseniai miręs Gromyko gal buvo teisingas, pavadindamas Gorbačiovą: „Šitas vyras maloniai šypsosi, bet turi geležinius dantis".

Latvijos tautai

Ryga. (SIA) — Latvijos Liaudies Fronto Dūmos Taryba po Sovietų Komunistų partijos Centro komiteto pareiškimo, išleido viešą latvių tautai atsišaukimą. Žemiau spausdiname jo tekstą.

Atėjo mūsų žodžių ir pažadų išbandymo metas. Neatimama Baltijos tautų teisė į apsisprendimą pavojuje!

TSKP CK rugpjūčio 25 d. pareiškimas „Dėl padėties tarybinio Pabaltijo respublikose" patvirtino valdančiųjų sluoksnių nenorą suprasti Latvijos, Estijos ir Lietuvos realią situaciją ir nepajėgumą spręsti nacionalinius klausimus, sutinkant su tautų interesais. Ne pirmą kartą su mažomis tautomis kalbama iš diktato pozicijų. Vėl, kaip ir prieš 50 metų, mūsų likimą bando spręsti toli nuo Baltijos sienų. Latvijos Liaudies Frontas mano, kad tauta, ir tik tauta, turi teisę spręsti, kaip gyventi savoje žemėje. Tik latvių tauta kartu su kitomis nacionalinėmis grupėmis turi teisę spręsti, ko jos nori ir kas joms naudinga, ir kas nepriimtina. Mes kategoriškai atmetame bet kokį kišimąsi iš šalies į Latvijos reikalus, nežiūrint, ar tie patarimai iš Rytų ar Vakarų.

Atsakydami į nekorektišką ir didžiavalstybinį TSKP CK pareiškimą, būsime susikaupę, vieningi ir nepasiduosime provokacijoms. Mes neturime teisės išduoti tautinę savimonę, jėgą ir teisingumo jausmą, įgautą savo trečiojo atgimimo metu!

Mes pajautėme vienas kito rankų šilumą, pajautėme, kad galime stoti petys į petį, o jeigu prireiks — apginti Latvijos žemę. Šiandien kiekvienam iš mūsų būtina dar kartą apmąstyti, ką mums reiškia Latvijos laisvė, kodėl mums neegzistuoja joks kitas kelias, išskyrus Latvijos, Lietuvos ir Estijos laisvę.

Dieve, palaimink Latviją!

Latvijos Liaudies Fronto Dūmos Taryba

Kiek ilgai tęsis šis medaus mėnuo? — klausia karikatūristas. Po 22 mėnesių Hitleris užpuolė Stalino Rusiją.

KALENDORIUS

Rugsėjo 1 d.: Egidijus, Veronika, Gytis, Burvilė, Daugvinas, Gunda.

Rugsėjo 2 d.: Steponas, Kalista, Ingrida, Protenis, Vilgaudė, Tugaudė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:15, leidžiasi 7:26.

Temperatūra dieną 88 l., naktį 64 l.

SPORTO APŽVALGA

1939 M. EUROPOS MEISTERIAI VYKSTA Į LIETUVĄ

Rugsėjo 13-17 dienomis Kaune bus minimas jubiliejus — 50 metų 1939 m. Europos krepšinio meisterio titulo laimėjimo ir 50 m. Kauno sporto halės pastatymo.

Šventės programoje tarptautinis krepšinio turnyras ir 1939 m. Lietuvos rinktinės žaidėjų pagerbimas. Į krepšinio turnyrą pakviestos rinktinės valstybių dalyvavusių 1939 m. pirmenybėse Kaune. Būtent: Suomija, Estija, Latvija, Lenkija, Vengrija, Italija, Prancūzija ir, žinoma, Lietuva. Visos sutiko dalyvauti, tik Italijai ir Prancūzijai atstovaus ne rinktinės (nes šiuo metu dar vasaros pertrauka), o čempionų komandos, turinčios po 2 amerikiečius žaidėjus. Jos praktiškai, tikriausiai stipresnės už rinktines. Lietuvos rinktinėje žais A. Sabonis ir V. Chomičius, atvykę iš Ispanijos, R. Kurtinaitis ir S. Jovaiša atvykę iš Vokietijos; klaustukas yra Š. Marčiulionis, kuris jau gyvena San Francisco.

1939 m. Lietuvos rinktinę sudarė F. Kriaučiūnas, P. Lubinas, Budriūnas, Baltrūnas, Puzinauskas, Ruzgys, Mažeika, Andrulis, Jurgėla, Leščinskas ir Cenfeldas. Iš jų 3 jau mirę: Kriaučiūnas, Jurgėla ir Leščinskas. M. Ruzgio adresas nežinomas, o visi kiti buvo pakviesti. Nikolskis ir Šliupas gyvena Sovietų Sąjungoje, ir dar nežinia, ar jie dalyvaus. Dėl ligos ir kitų priežasčių nedalyvaus Andrulis, Budriūnas, Cenfeldas ir Puzinauskas.

Likusieji, dalis jau gerame amžiuje, pasiryžę dalyvauti. Štai jie:

PRANAS LUBINAS — nežiūrint, kad jau beveik 80 metų amžiaus, dar neblogoje sveikatoje su malonumu priėmė kvietimą ir vyksta kartu su žmona. 1936 m. olimpiadoje Berlyne jis žaidė už JAV-ių rinktinę ir laimėjo aukso medalį, baigminėse rungtynėse, pilant smarkiam lietui lauko aikštėje, nugalėję Kanadą 19-8. Tuoj po to su tėvais aplankė Lietuvą, kur pasiliko gyventi beveik 3 metus. Žaidė už Kauno JSO komandą ir atstovavo Lietuvai 1939 m. Europos krepšinio pirmenybėse. Per visas rungtynes pelnė Lietuvos rinktinei 96 taškus, o prieš Latviją jo metimas paskutinėse sekundėse nulėmė Lietuvai pergalę 37-36, ir, žinoma, meisterio titulą.

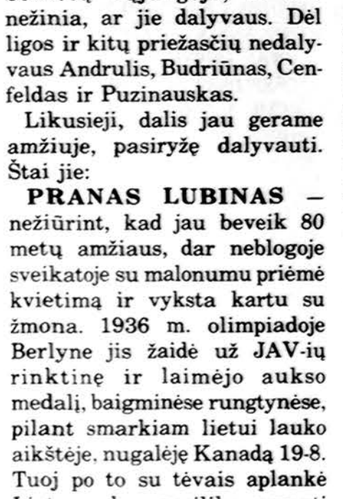

Pranas Lubinas, Lietuvos krepšinio žvaigždė.

Karui prasidėjus, grįžo į Los Angeles, kur dar ilgus metus dirbo filmų studijoje ir žaidė krepšinį įvairiose mėgėjų komandose, laimėdamas eilę pirmenybių ar turnyrų ir nekartą buvo išrinktas į įvairias „All Star" rinktines. 201 cm ūgio tais laikais Lubinas buvo laikomas labai aukšto ūgio, latviai dėl to net pareiškė protestą. Užauginęs sūnų ir dukterį, susilaukė trijų vaikaičių ir šiuo metu leidžia pensininko dienas saulėtoje Californijoje.

Dr. PRANAS MAŽEIKA vyksta kartu su žmona Valerija. Kaune žaidė už Karo mokyklą ir LFLS klubą. Atstovavo Lietuvai 1937 m. ir 1939 m. Europos pirmenybėse. Išeivijoje iš krepšinio greit pasitraukė, pradėjęs medicinos praktiką. Ilgus metus šia praktika vertėsi Lake Geneva mieste, kur šiuo metu leidžia vasaras, o Floridoje — žiemas. Puikiai žaidžia lauko tenisą, retkarčiais ir golfą.

VYTAUTAS NORKUS baigė Kauno „Aušros" gimnaziją, už kurią žaidė ir krepšinį. Išeivijoje žaidė už Kempteno „Šarūną", kuris tuo metu buvo stipriausias lietuvių tarpe, o tikriausiai ir visoje Europoje. Daugelį kartų atstovavo ir išeivijos lietuvių rinktinei. Įsikūręs JAV-se, pradėjo žaisti lauko tenisą. Užaugino dukterį, puikią lauko tenisininkę. Gyvena Waterbury mieste.

LEONAS BALTRŪNAS atvyksta iš tolimos Australijos, Melbourno miesto. Atstovavo Lietuvai 1937 ir 39 m. Europos pirmenybėse, Kauno Technikumo dėstytojas, „Dešimtuko" turnyro organizatorius. Išeivijoje Čiurlionio ansamblio sportinės veiklos variklis, krepšinio ir tinklinio žaidėjas. Įsikūręs Australijoje, gavęs išeivijos Fiz. Auklėjimo ir Sporto sąjungos įgaliojimus, 1950 metais įsteigė Australijoje Lietuvių Fiz. Auklėjimo sąjungą. Melbourne įkūrė „Varpo" klubą, pradėjo organizuoti varžybas, turnyrus. Treniravo lietuvių ir Australijos sportininkus krepšinį, tinklinį ir plaukimą, dėstė fizinį lavinimą, teisėjavo. Dar ir dabar aktyvus sportinėje veikloje.

DR. LEONAS PETRAUSKAS atvyksta iš tolimos Australijos, Sydnėjaus. Kaune žaidė LFLS klubo komandoje ir atstovavo Lietuvai 1937 ir 39 m. Europos pirmenybėse. Vokietijoje buvo Tiubingeno „Vyčio" komandos kapitonas. Atvykęs į Australiją, 10 metų vertėsi gydytojo praktika N. Gvinėjoje. Ten žaidė krepšinį dar gerą dešimtmetį už Australijos laivyno įgulą, o taip pat ir lauko tenisą. Grįžęs į Sydnėjų pradėjo sklandyti, išlaikė piloto egzaminus. Tebesiverčia medicinos praktika. Didelis golfo mėgėjas.

Visuomet palaikė ir dalyvavo lietuviškoje veikloje, rėmė sportuojantį jaunimą.

1937 m. Lietuvos valstybinė rinktinė — naujas Europos krepšinio meisteris su laimėta dovana, paskirta Latvijos prezidento. Iš kairės: Latvėnas, Racevičius (abu palydovai), Baltrūnas, Puzinauskas, Kriaučiūnas, Talzūnas, Andriulis, Žukas, Nikolskis, Mažeika, Šačkus, Kepalas, Daukša ir Petrauskas.

DAR KELETAS PAKVIESTŲJŲ

Šios jubiliejinės šventės organizatoriai yra Lietuvos krepšinio federacija ir Lietuvos sporto komitetas, vadovaujant Artūrui Poviliūnui, Lietuvos Olimpinio k-to prezidentui. Jo ypatingų pastangų dėka buvo sutvarkyti visi iškvietimai, nežiūrint didelių atstumų.

Be krepšinio veteranų į šventę buvo pakviesti dr. Konstantinas Savickas, vadinamas Lietuvos krepšinio tėvu, Algirdas Visockis, tuo metu pagrindinis Lietuvos radijo sporto komentatorius, Jurgis Jonavičius, Australijos Lietuvių Sporto sąjungos pirmininkas, III-jų PLS žaidynių organizatorius ir Vytautas Grybauskas, Š. Amerikos Lietuvių Sporto atstovas.

DR. KONSTANTINAS SAVICKAS, teisininkas su daktaro laipsniu iš Northwestern universiteto, jaunystėje buvo puikus krepšininkas ir plaukikas. Gimęs Punske, bet užaugęs Chicagoje, 1935 m. su Amerikos lietuvių sportininkų grupe atvyko į Lietuvą. Pamatęs čia liūdnoką sporto, ypač krepšinio, padėtį, nežiūrint advokato pareigų, pasiliko Lietuvoje. Važinėjo po Lietuvą teikdamas krepšinio instrukcijas; davė pirmuosius žaidimo pagrindus, suredagavo krepšinio

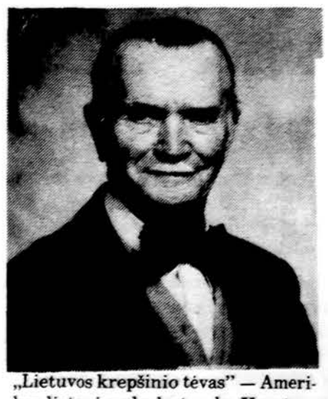

„Lietuvos krepšinio tėvas" — Amerikos lietuvis advokatas dr. Konstantinas Savickas, padėjęs pagrindus moderniam krepšinio žaidimui Nepriklausomoje Lietuvoje.

brošiūrą, žaidė ir treniravo Lietuvos rinktinę. Neužteko to, davė pamokas plaukikams, kurių pažanga regimai kilo.

Pensijos dienas leidžia keliaudamas po pasaulį, tapydamas ir žaisdamas golfą. Nežiūrint 80 metų amžiaus, entuziastingai ruošiasi kelionėn, nes nori dar kartą pamatyti Lietuvą ir dabartinį tarptautinio lygio krepšinį.

ALGIRDAS VISOCKIS — Lietuvos radijo sporto pranešėjas, davęs pirmą gyvą krepšinio rungtynių transliaciją iš Kauno 1938 m. kovo 26 d. Rungtynės buvo tarp Lietuvos ir Latvijos, pasibaigusios Lietuvos laimėjimu 24-19. Nuo tų rungtynių A. Visockis transliavo beveik visas tarpvalstybines rungtynes iki 1944 m. Ypač mėgo futbolą, nors 1939 m. Europos krepšinio pirmenybėmis sujudino visą Lietuvą ir „patupdė" prie radijo aparatų.

Kaune priklausė LFLS ir KTK klubams, buvo futbolo ir krepšinio teisėjas. Išeivijoje liko sportui ištikimas: 1954 m. buvo FASKo vicepirmininkas ir futbolo klubo „Lituanica" pirmininkas. O II-se PLS žaidynėse vėl buvo atidarymo pranešėjas. Kiek žinoma, jis Kaune bus pakviestas pristatyti visus sporto veteranus ir darbuotojus.

„Aušros" gimnazijos suvažiavime Chicagoje susitikę praeities prisiminimais dalinasi Lietuvos krepšinio pasižymėjęs žaidėjas V. Norkus ir Kauno radiofono sporto pranešėjas A. Visockis.

KAUNO HALĖS JUBILIEJUS

1939 m. gegužės 21-28 d. Kauno, sporto halėje vyko trečiosios Europos krepšinio pirmenybės, kuriose Lietuva antrąkart iškovojo čempionės titulą. Sportininkų pergalę gražiai paryškino išvakarėse pasiektas statybininkų laimėjimas. Per rekordiškai trumpą laiką Kauno valstybinio stadiono pakraštyje iškilo moderni halė, kurioje vyko tos pirmenybės. Tą halę Tarptautinės krepšinio federacijos gen. sekretorius pavadino „vienintele tokia puikia ir moderniška Europoje". Statyba buvo baigta vos savaitę prieš pirmenybes, taip, kad Lietuvos rinktinė joje gavo pasitreniruoti vos kelias dienas. Tačiau jų ir užteko...

V. G.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAREIGA, GARBĖ IR ATSAKOMYBĖ

Tokiais žodžiais Lietuvos Tautinis Olimpinis komitetas kreipėsi į Lietuvos sportininkus, olimpinio sąjūdžio dalyvius ir šalininkus, kad rugpjūčio 23 d. 6 val.p.p. visi rinktųsi prie olimpinio komiteto ir Pasaulio Lietuvių Žaidynių vėliavų — maždaug 38 km nuo Vilniaus — ir jungtųsi į „Baltijos kelią", arba gyvą grandinę tarp Vilniaus ir Talino.

„Rugpjūčio 23-ji — mūsų tautos skausmo ir tragedijos diena. Prieš 50 metų Molotovo ir Ribbentropo sutartimi buvo išplėšta Lietuvos (taip pat Latvijos ir Estijos) nepriklausomybė. Dabar mes siekiame tą Nepriklausomybę atgaivinti. Mūsų tikslas — laisva, dora, stipri ir sveika Respublika. Rinkimės prie vėliavų! Tačiau kur bestovėtumėm, būkime olimpietiškai susikaupę ir orūs. Būkime vieningi. Vienybėje žmonių ir tautų galybė!

„Kelyje į savo tikslą turime būti stiprūs ir žengti taip tvirtai, kad niekam nepavyktų mūsų sustabdyti".

Lietuvos Tautinis Olimpinis Komitetas

ŠALFASS PRANEŠA

PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

1989 m. Š. A. Pabaltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybes vykdo Kanados latviai, Kanados latvių šaudykloje „Berzaine", maždagu 40 mylių į šiaurę nuo Toronto, Ont.

Rugsėjo 9 d., šeštadienį, vyks smulkaus kalibro (22 kal.) šautuvų varžybos: Angliškas mačas (English match), Neaprbotas šautuvas (Free rifle) ir Sportinis šautuvas (Sporting rifle). Pradžia — 9 val. ryto. Registracija nuo 8 val. ryto.

Taipogi rugsėjo 9 d., bus pravesta medžioklinių šautuvų varžybos (Trap Shooting): 4 x 25 taikinių iš 16 yd.; 2 x 25 taikiniai dvigubi (Doubles) ir 2 x 25 taikiniai handikapo (Handicap). Pradžia — 10 val. r. Registracija nuo 9 val. ryto.

Rugsėjo 16 d., šeštadienį, vyks pistoletų varžybos: Standartinis pistoletas (Standard Pistol), Neapribotas pistoletas (Free pistol) ir Centrinio sprogiklio pistoletas (Centre Fire Pistol). Pradžia — 9 val. r. Registracija nuo 8 val. ryto.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų smulkaus kalibro ir pistoleto rungtyse. Medžioklinio šautuvų varžybos bus tik pabaltiečių pirmenybės, kadangi lietuvių pirmenybės jau buvo įvykdytos š.m. gegužės 6 d. Hamiltone.

*

Dalyvių registracija visoms rungtims atliekama varžybų dieną. Smulkias informacijas praneša ŠALFASS-gos Šaudymo Komiteto vadovas **Balys Savickas, 340 Dixon Rd. #2004, Weston, Ont. M9R 1T1.** Telef. **(416) 244-2267.** Suinteresuotieji — kreipkitės į Savicką!

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų šaudytojams. Dalyvių skaičius neapribotas.

PLAUKIMO PIRMENYBĖS

1989 m. Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės numatomos š.m. lapkričio mėn., Toronte, Ont. Vykdo estai. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių. Tiksli data ir vieta bus pranešta vėliau.

ŠALFASS-gos centro valdyba

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W.127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Karo sukaktis –

DAUGELIO TAUTŲ AŠAROS

Prieš penkiasdešimt metų rugsėjo 1 dieną prasidėjo vokiečių-lenkų karas. Savo žaibišku puolimu, savo karine persvara ir ginklais Vokietija po 35 dienų jau buvo užėmusi visą Lenkiją, išskyrus tą dalį, kurią po septyniolikos karo dienų į Lenkijos nugarą peiliu smogė Sovietų Rusija. Lietuva, nors ir kurstoma, nėjo į Lenkiją ir neatsiėmė, kas jai priklausė – Vilniaus ir jo krašto.

Lenkai, bėgdami nuo rusų ir nuo vokiečių, atsidūrė Lietuvoje, buvo internuoti pagal karo taisykles ir paskiau pamažu išvyko į svetimus kraštus. Kurie liko Lietuvoje, jiems nekeršijo lietuviai, bet išvežė į Sibirą komunistai arba iššudė belaisvių stovyklose ar Katyno miške.

Karas nebuvo netikėtas, nes jam jau buvo pasiruošta, kai Molotovas su Ribbentropu pasirašė sutartį, kuria pasidalino svetimomis žemėmis ir panaikino nepriklausomas valstybes, tarp jų ir Pabaltijo tris tautas, kurias vėliau tautžudišku būdu naikino Sibiro katorgoje, kalėjimuose ar sušaudydami komunistų agentai rusai ir net patys lietuviai.

Tai įvykiai, kurie šiuo metu jau yra istorija. Jie užrašyti istorijos lapuose, atsiminimuose, nutylėjimuose, tiesos iškraipymuose ir Sovietų Rusijos didvyrė padarymu. Nors pradėjus karą Lenkijoje vokiečiams karą paskelbė Anglija ir Prancūzija, bet jos Lenkijai pagalbos nesuteikė ir jos neapgynė nei karo metu, nei po karo.

Vokietija ir Sovietų Rusija žinojo, kad nė viena pažadų nesilaikys. Buvo tik svarbu, kuris partneris bus greitesnis smogti mirtiną smūgį savo priešui. Ir Vokietija pirmoji tą smūgį smogė, nenorėdamas kare turėti du frontus – Rytuose ir Vakaruose. Jie tikrai norėjo greitai užbaigti karą Rytuose, neapsiskaičiuodami dideliu tos žiemos šalčiu ir dideliu Rusijos plotu. Sovietai nesigailėjo svetimų ir savų žmonių. Siuntė menkai ginkluotus kareivius kaip maistą patrankoms ir tankams. Ir jiems padėjo ne šaltis ir plotai, bet neapsiskaičiavę Vakarai.

*

Pirmasis pasaulinis karas, buvęs nuo 1914 iki 1918 metų, buvo nuostolingas žmonėmis, turtais ir valstybių santykiais. Jį greitai užmiršo ir tie, kurie vadinosi nugalėtojais ir ėmė didelę kontribuciją, bausdami kariavusias tautas. Greitai ji užmiršo ir nugalėtieji mokėję kontribuciją. Vokietija pradėjo nesiskaityti su savo nugalėtojais, nes ji jautėsi nuskriausta. Atėjo Hitleris, kuris savo neprotingu, bet energingu veikimu mokėjo sujungti visą tautą, nors pats ir nebuvo vokietis. Jis nuo pat savo iškilimo valdžion rengėsi karui, atsikeršijimui ir gyvenimo vietos (Lebensraum) praplėtimui. Nors jis buvo komunizmo ir Stalino priešas, bet sekė jo būdus persekioti visus, kurie nėjo su juo ir neklausė jo skelbiamų idėjų.

Ant griuvėsių kūrėsi ir Stalinas, kai Leninas mirė, palikęs tik pradžią lagerių kūrimo, tik pradžią tautų naikinimo, tik pradžią savo priešų izoliavimo. Stalinas, nors, kaip Hitleris, nebuvo rusas, bet Rusiją padarė imperija ir kartu naikinimo tauta.

Stalinas pratęsė lagerių kūrimą ir savo priešų naikinimą pačioje Rusijoje ir svetimuose kraštuose. Jis rado tokių pat kriminalistų, kaip ir Hitleris, kurie padėjo jam naikinti net geriausius komunizmo statytojus, idėjos draugus. Jo ir jo šalininkų įtarumas buvo toks didelis, kad dabar to net negalima suprasti. Jis taip pat ruošėsi karui ir savo imperijos plėtimui.

Hitlerio pasiūlyta sutartis buvo tik sąlyga geriau įsitvirtinti ir neturėti tvirto priešo savo pašonėje. Hitleris, siūlydamas pirmiau prekybos, paskiau nepuolimo sutartis, nieko kito nematė, kaip karą, kuris jam laiduotų galybę, naujos valstybės, tūkstanties metų Europos kūrimą.

Abu buvo tarptautinio masto kriminalistai. Šiuo metu reikia pasakyti, kad abu buvo nepaprasto suktumo ir nepaprasto numatymo, nors ir apsiskaičiavo sąlygose, kurios nebuvo palankios nei vienam, nei antram. Tačiau vieną jau išgelbėjo Vakarų politikų nenumatymas pavojų, kuriuos dabar turi savoms tautoms.

*

Kai į karą stojo amerikiečiai, pradėjo smarkiau gintis anglai ir laisvieji prancūzai, vadovaujami DeGaulle. Siuntė didžią parmą Sovietų Sąjungai, kuri, naudodamasi neišsemiamais Amerikos šaltiniais, puolė pradėjusius silpnėti vokiečius. Kai amerikiečiai ir anglai išsikėlė į Europos žemyną, vokiečiai jau vos galėjo atsikvėpti, nors dar vis pasitikėjo atominiu ginklu. Bet pirmieji prieš japonus atominį ginklą panaudojo amerikiečiai, užbaigdami antrą pasaulinį karą.

Blogiausia, kad amerikiečių pagalba Sovietų Sąjungai buvo nesuskaičiuojama ir rusams buvo atiduotos žemės, kurios jai niekad nepriklausė, išskyrus užgrobimus. Sovietų Sąjungai buvo atiduota visa vidurio Europa, kurios valstybės buvo padarytos prievarta komunistinėmis. Net ir paskiau Sovietai padėjo negausiems komunistams valdyti daug gausesnius prieš komunizmą nusistačiusius žmones ir tautas.

Antrasis pasaulinis karas buvo didelė Europos ir visos žmonijos žaizda. Pokariniam laikotarpy pamažu vis toliau ir toliau Sovietų Sąjunga kėlė savo komunistinę koją, užimdama svetimas valstybes, jose keldama suirutes, palaikydama revoliucinius judėjmus. Kuba Amerikos pašonėje pirmoji krito kaip nunokęs obuolys į Sovietų sterblę tik Amerikos neapsižiūrėjimu ir kai kurių valdžios narių prielankumu komunizmui. Dabar krito taip pat Nicaragua. Nereikia kalbėti apie tolimas tautas Afrikoje ar Azijoje, nes ten jau komunizmas atėjo kaip į nunokintus javus, tik reikėjo Sovietų pagalbos.

Tai pokariniai nuostoliai. Bet niekas nekalba dabar apie karo padarytas žaizdas, nuostolius, sunaikintus žmones, tautas, valstybes, turtą, žmonių moralę ir tautų su tautomis santykius. Bendru apskaičiavimu daugiau kaip pusvienuolikto milijono žmonių žuvo iš santarvininkų pusės, daugiau kaip puspenkto milijono iš ašies – vokiečių, italų ir japonų – pusės. Čia neskaičiuojami sužeistieji ir kitų tautų žuvę milijonai. Bet žmonės ir tautos vėl galanda vienos prieš kitą peilius, didina keršto jausmus.

A. D.

SPAUDOS IR TELEVIZIJOS PANAUDOJIMAS LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS

RIMA JANULEVIČIŪTĖ

Savaime niekas nepasidaro – šitą pamoką jau seniai išmokau ir supratau. Reikėtų ją įsisąmoninti ir mums visiems. Mes dažnai verkšlename, sėdime ir pykstame, kad televizija, radijas ir spauda ignoruoja Lietuvos ir Pabaltijo klausimus, tik nuo to verkšlenimo niekas ir nepasikeis. Tačiau pakeisti mes galime.

Tiesa, paskutiniųjų metų eigoje Pabaltijo vardas ir problemos dažniau pasirodo didžiojoje pasaulio spaudoje. Dažnai ir mano rytinės žinių laidos kompiuteryje atsiranda reportažų apie įvykius, liečiančius Sovietų Sąjungos respublikas, ypač Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tačiau ne viskas, ką skaitau kompiuteryje, patenka į žinių programas. Kompiuteryje surinktos žinios ir tos žinios, kurios transliuojamos televizijos bangomis, yra du skirtingi dalykai. Į klausimą „kodėl" yra paprastas atsakymas: Pabaltijo klausimais domisi mažiau žiūrovų, negu pvz. palestiniečių pasipriešinimu Izraelye. O ir tie, kurie Pabaltijo klausimais domisi, televizijos stotims to nepareiškia.

Prieš porą metų, kai pradėjau dirbti Ted Turner kabelinės televizijos kompanijoje (o jos programos sekamos ne tik JAV, bet ir Europoje ir net pačioje Maskvoje), labai retas ten žinojo, kas yra Lietuva. Turner didelį dėmesį kreipė į sportą, krepšininkus, susidomėjo Šarūnu Marčiulioniu. Pasidarė lengviau ta proga daugiau žinių prakišti ir apie Lietuvos įvykius. Kai Bob Wussler atsivežė gydymui Arvydą Sabonį ir Sabonis jau pirmoje konferencijoje pareiškė, kad jis nenori rusų kalbos vertėjo, kad jis yra lietuvis, – padėtis iškelti Lietuvos klausimus dar pagerėjo. Sabonis aiškiai pareikšdavo visiems, kad jis ne rusas: ar tai stovint eilėje prie kino teatro ar zoologijos sode beerzinant dramblius. Panašiai naudingų pavyzdžių parodė ir Rimo Kurtinaičio kelionė. Tai pavyzdžiai, kad yra galima paveikti ir perauklėti amerikiečių galvojimą, kurį labai smarkiai veikia sovietiškasis „glasnost".

Birželio mėnesį su specialiu CNN uždaviniu teko važiuoti į Maskvą ir Vilnių. Paskyrimas buvo staigus, per vieną dieną gavau vizą. Ketinome būti tris dienas, bet mane paliko dviem savaitėm. Vilniuje buvau kaip tik tada, kai iš Maskvos grįžo atstovai. Buvau Vingio parke, dalyvavau Kryžių kalno šventinime, buvau tremtinių parodoje. Savo akimis mačiau iškabintas trispalves, klausiausi draugų, pažįstamų kalbų apie buitinius sunkumus, girdėjau drąsius politinius pareiškimus, kaltinimus KGB terorui. Lietuva ir visas Pabaltijis šiuo metu yra turtingas šulinys reportažams ir straipsniams. Važiuoju vėl iškviesta spalio pabaigoje. Ta proga esu kompanijos prašyta paruošti specialų reportažą.

Lietuviškoji visuomenė turėtų taip pat nepražiopsoti naudingų progų Lietuvos vardo iškėlimui televizijoje. Viena tokia proga neseniai buvo tikrai pražiopsota. Į New Yorką atplaukė trys lietuvių burlaiviai... ir nei CNN, nei ABC, nei NBC ar kuri kita televizijos programa to neminėjo. Negalima pykti ant šių kompanijų, bet reikia bartis ant pačių lietuvių, kurie tik mėgsta pasigirti savo lietuviškoje spaudoje, kurios juk amerikiečiai neskaito. O čia buvo auksinė proga vėl iškelti Lietuvos vardą.

Žinau sakysite, o kodėl gi tu, Rima, pati dirbdama televizijoje, tuo nepasirūpinai? Jei man kas nors iš rengėjų būtų nors dvi savaites prieš tą įvykį paskambinęs, tikrai būčiau pasirūpinusi ir mielai padėjusi. Negaliu dėl laiko stokos visada perskaityti lietuvišką spaudą ir siūlytis. Jūsų pačių kontaktai su manimi yra būtinai reikalingi, nes juk, atrodo, šiuo metu esu vienintelė lietuvaitė, dirbanti televizijos žinių srityje.

Lietuviams reikia dar daug pasimokyti „lobbying" meno iš kitų. Reikia suprasti, kad vienu laišku ar telefoniniu paskambinimu nieko tikro negalima pasiekti. Dar iš anos patirties, kai dirbau Chicagos antrajame kanale, galiu tvirtinti, kad dauguma laiškų atsiranda šiukšlių dėžėje, o telefoniniai pasikalbėjimai lieka užmiršti su ragelio pakabinimu. Reikia užmegzti asmeninius ryšius, nors tai reikalautų laiko ir pasiaukojimo.

Yra televizijos srityje žmonių, su kuriais reikia „susidraugauti", su jais susipažinti. Nesvarbu, ar tai būtų „network" ar lokalinės televizijos darbuotojai – jie visi yra labai svarbūs. Tokie produceriai paruošia žinių ar kitokias programas, o „bookers" pasirūpina įvairių programų svečių kvietimu. Gerai suprantame, kad televizija mūsų gyvenime yra pasidariusi labai svarbi. „Los Angeles Times" apklausinėjimas parodė, kad daugiau negu pusė visų gyventojų žinias gauna ir savo nuomonę apie įvykius susidaro iš televizijos programų. Tad būtina ją panaudoti ir lietuvių politiniams reikalams.

Pirmiausia tik reikia lietuviams pasivyti technologinį amžių. Jeigu toks Sąjūdis turi savo žinių ir informacijos persiuntimui Fax mašiną, su kuria per keletą minučių galima pasiekti pasaulį, tai ar nereikėtų, kad mūsų organizacijos ir veiksniai turėtų mašinas, kurios tas jų žinias priimtų. Gal reikėtų ir mūsų pagalbos Sąjūdžiui, pasikeičiant žmonėmis, nusiunčiant ten specialistų, kurie galėtų pakonsultuoti, pagelbėti amerikietiškos technologijos mašinų vartojime.

Praradome vieną auksinę, gal net multimilijoninę progą su Turner kompanija. Šarūnas Marčiulionis buvo bandomas prisivilioti į Atlantos Hawks sporto klubą, jam buvo siūlomi geri kontraktai, o tuo pačiu įdomios sąlygos ir Lietuvai. Turner žadėjo įsteigti pasikeitimo programą tarp Lietuvos jaunimo, studijuojančio žurnalistiką, ir kelių CNN dirbančių mūsiškių ir šią programą finansuoti. Buvo taip pat suplanuota susukti du dokumentinius filmus: vieną apie Lietuvos sportą, ypač krepšinį, o kitą apie pačią Lietuvą. Buvo kalbos ir dėl įvairių biznių apsikeitimų. Deja, Šarūnas pasirinko kitą komandą, kur neturi Turnerio finansinio užnugario. Projektas sužlugo.

Dr. Vinco Kudirkos minėjime dekoracija St. Petersburge, Fla. Dekoracija pieš ta Vytauto Gružo.

Žurnalistikos srityje naujų apsikeitimų nenumatau, bet jei turėtume vieną „lobbying" centrą Washingtone, tai bent dokumentinį filmą su Turner pagalba būtų galima įgyvendinti. Reiktų tik rimtai parodyti jam, kad susidomėjimas tokiu filmu yra, o jis pats, kai tik gauna kokią idėją, kaip viesulas puolasi jos vykdyti.

Tad prieinu išvadą, kad lietuviams būtinai reikalinga viena centrinė įstaiga – „lobbying" centras – su žmonėmis, kurie tikrai žino savo darbą, kurie turi ir gali užmegzti naujus kontaktus, kurie nebijo dirbti ir kurie negalvoja, kad veikla gali būti pavaizduojama tik dažnose nuotraukose lietuviškoje spaudoje. Tokia įstaiga neabejotinai galėtų paveikti didžiąją spaudą ir televiziją.

Kartais galvojama, kad ir atskiros organizacijos galėtų užmegzti kontaktus su reporteriais ir televizijos darbuotojais. Tačiau tada nebūtų koordinacijos, virtuvėje būtų per daug virėjų. Reikia vienos vietos, keleto žmonių, vieno koordinacinio punkto, iš kurio visi mūsų siekimai būtų nustatomi ir sėkmingai pasiekti.

Rima Janulevičiūtė, dalyvavusi Lietuvių Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje, ten skaitė šią paskaitą. Rima Janulevičiūtė yra jaunosios kartos profesionalė žurnalistė, žurnalistikos studijas baigusi Illinois universitete. Šiuo metu jau dvejus metus dirba su Turner Broadcasting Systems Atlantoje ir vadovauja rytinei žinių laidai visaamerikinėje CNN (Cable News Network) televizijoje. Televizijos srityje pradėjo dirbti jau prieš 10 metų Chicagos CBS žinių laidose.

Patriotizmas ir religija visada buvo ir bus tie vieninteliai dalykai, dėl kurių žmonės aukoja save, savo turtą, savo pinigus.

E. Gill

PIRMOSIOS KARO DIENOS

ATSIMINIMAI

KUN. J. ADOMAITIS

19

Į 1956 metų pavasarį, Stalinui mirus, pradėta peržiūrėti politinių kalinių bylas. Iš lagerio padalinių pradėta vežti į centrinį lagerį, į kurį ir aš per Kalėdas iš „Šerski" buvau atvežtas su politiniais kaliniais. Čia buvo atvežtas ir mano kurso Kunigų seminarijoje draugas kun. Kazimieras Krušnauskas, kuris netrukus irgi buvo paleistas, o grįžęs dirbo pastoraciniu darbą Marijampolėje, Sutkuose, Skriaudžiuose. Ten ir mirė 1981 m. spalio 18 d., palaidotas spalio 21 d. Skriaudžių parapijos kapuose. Čia buvo atvežta keletas pravoslavų šventikų. Vienas jų man taip guodėsi: „O kaip laimingi jūs, katalikų kunigai, neturėdami šeimų! Mes esame išblaškyti šeimos reikalais, jos rūpesčiais ir negalime pilnai atsiduoti Dievo tarnybai pasišvenčiant". Teisinga, nors kai kam atrodytų per aštrus katalikų kunigams suvaržymas. Daug kas pradžioje vis teiraudavosi: „Ar jūs, katalikų kunigai, nevedę?" Jiems tai būdavo sunkiai suprantama, tokia auka.

Gegužės viduryje ir į „Suchoje bezvodnoje" atvyo, rodos „Verkov Sovieta" – komisijos politinių kalinių byloms peržiūrėti. Darbas vyko gana sklandžiai. Dieną iškviesdavo už zonos į posėdį apklausinėti, o rytą - su daiktais – namo.

Tie, kurie buvo nuteisti „OS" – 10 metų, visi buvo paleidžiami, o didesnėmis bausmėmis baustiems – sutrumpinamas kalinimo laikas.

Gegužės pabaigoje ir aš buvau iškviestas už zonos apklausinėjimui. Jis ilgai tęsėsi. Posėdžių salė iškilmingai įrengta, už stalų raudonais užtiesalais uždengtų, iškilmingai sėdėjo teisėjai. Paklausė, kuo buvau apkaltintas. Šiaip taip, mat prastai kalbėjau rusiškai, paaiškinau man taikomą nusikaltimą: ryšium su tikybos dėstymu Marijampolės II gimnazijoje esą nuteikęs mokinius prieš Tarybų Sąjungą. Teisėjai priminė, kad aš pamoksluose kalbėjęs prieš tarybinę santvarką, žinoma, pridengta forma. Paneigiau lygiai kaip tardymo metu. Na bet tai aiškiai paliudija Kaminskienė, kad taip esu kalbėjęs. Čia buvo proga iš naujo pakartoti, ką man pati Kaminskienė skundėsi, kad prievarta – šantažavimu valdžios pareigūnų priversta,prieš mane pasirašiusi. O kai tardyme reikalavau ją iškviesti į akistatą, tai tardytojas pranešė, kad negali atvykti, serganti, esąs gydytojo pažymėjimas.

Tuo mano apklausinėjimas ir buvo baigtas. Buvau tikras, kad rytoj būsiu paleistas į laisvę. Deja, taip neįvyko. Slenka diena po dienos, kiti vis važiuoja ir važiuoja, o manęs nešaukia. Kaip sunkios tos laukimo dienos! Pravoslavų šventiko padedamas parašiau pareiškimą aiškiai išdėstydamas, ką galbūt nesugebėjau aiškiai pasakyti per apklausinėjimą, ir tą pareiškimą per vietos gydytoją, kuri man buvo palanki, įteikiau komisijai. Ir vėl tyla.

Pagaliau prašiau gydytojos sužinoti, kodėl aš nepaleidžiamas. Ji pasiteiravo ir man pranešė, kad yra išreikalauta iš Maskvos mano tardymo protokolai. Po dviejų nekantravimo savaičių gaunu iš neblogos mus aptarnaujančios felčerės žinių, kad esu atleidžiamųjų sąraše. Tą žinią dar patikrinau ir susitvarkiau išvykimui. Atliekamus daiktus palikau kaliniams, rytą atsisveikinau su kun. Krušausku, kuris sirgo ir buvo paguldytas į ligoninę, pasakiau savo nuoširdų sudiev šventikui Kirilui, tiek daug man padėjusiam rašant įvairias „zajevlenijas" ir skundus už neteisingą apkaltinimą ir įkalinimą, ir tikrai buvau iškviestas su daiktais už zonos. Reiškia, jau į laisvę.

Buvo tai apie 11-12 val., oras gražus, saulutė šviečia, bet kokia atmaina! Tik už tvoros iš po sargybos iš lagerio užtvarų išleistas, pajutau tokią malonią nuotaiką – ir oras lengvesnis, giedresnis, ir saulė malonesnė, ir visa taip puiku, taip malonu, kad visai neprailgo tas keletas valandų laukiant, kol atvažiavo siauru geležinkeliuku nuvežti į rajoną dokumentams gauti. Ten išdavė pasą, „spravkę", kad nuimamas teisimas su visais teismo apribojimais. Išrašė bilietą per Gorkį, Maskvą, Vilnių į Kauną. Bent bilietą nemokamai gavau už 5 su viršum metų kalinimą ir darbą.

Dalį paimtų daiktų negražino. Pasisavino, tiksliai sakant, pavogė. Ypač nenorėjau prarasti iš Prancūzijos savo laiku parsivežtą stalinį laikrodį su kartu įmontuotu termometru ir barometru.

Grįžti teko 3 klasės kupėje. Gorkyje teko keletą valandų laukti. Nuėjau pasidairyti po miestą. Iš oro pasižiūrėjau į tvirtovės sienas, ten pat Škalovui pastatytą paminklą, užėjau į valgyklą, bet pasėdėjęs išėjau nevalgęs. Turbūt lagerio uniforma nelabai patiko. Į Maskvą atvykom iš ryto. Milicininko nurodymu, radau nebrangią nakvynę pastatuose netoli parodos rūmų, skirtų parodos lankytojams. Ten gana maloniai, su užuojauta buvau aptarnaujamas, davė švarų rankšluosį, nurodė, kur po dušu galiu nusiprausti. Aplankęs parodą, Maskvos Kremlių ir šiek tiek pavažinėjęs Metro traukiniais, kitą dieną pasiekiau Vilnių. Aušros Vartuose pasimeldęs ir Šv. Onos bažnyčioje atsilaikęs šv. Mišias, vietos klebono pavaišintas pusryčiais, išvykau į Kauną.

Kaune laimingu sutapimu radau žmonių iš Griškabūdžio ir parvykau ramiai ten, iš kur prieš penkerius su viršum metų taip triukšmingai saugumo buvau išvežtas. Apsilankiau pas seserį Kluonienę Lepšių kaime. Gavęs iš kurijos komandiruotę vienam mėnesiui į Griškabūdį, ten ir praleidau tą laiką. Greitai gavau paskyrimą į Marijampolę vikaru. Ten nuvykęs prisistačiau klebonui kun. M. Petrauskui ir tuo pačiu įsijungiau į pastoracinę veiklą – naujai pradėtas kunigiškas gyvenimas.

(Pabaiga)

VILKAVIŠKIO VYSKUPIJOS ATSTATYMAS

VYTAUTAS BAGDANAVIČIUS, MIC

Vilkaviškio vyskupijos auklėtiniams žinia, kad šiai vyskupijai yra grąžintas savistovumas, sudaro didelį džiaugsmą. Viso komunistinio valdymo metu ši vyskupija neturėjo net tiek savistovumo, kiek turėjo kitos vyskupijos. Tai buvo dėl to, kad bedieviškam komunizmui ši vyskupija atrodė labiau pavojinga negu kitos. Komunistinė administracija į ją žiūrėjo, kaip į pabaisą, kurią reikia išnaikinti. Skaitome Vilkaviškio apylinkės laikraštyje, kad netiesa yra manyti, jog Vilkaviškio katedra buvo karo veiksmų sugriauta. Mūšių eigos ji buvo tik sužalota, bet išlikusi kaip pastatas. Tačiau valdžia rado reikalą ją su buldozeriais sunaikinti. Dėl to paskyrimas Vilkaviškio vyskupijai savito vyskupo, kuriuo yra Juozas Žemaitis, mūsų yra suprantama, kaip nauja pradžia Vilkaviškio vyskupijai. Reikia linkėti, kad jis būtų šios vyskupijos garbingos tradicijos tęsėjas ir naujas jos ugdytojas.

Nėra lengva vienu sakiniu Vilkaviškio tradiciją aptarti. Pagaliau joje nėra ko nors esmingai skirtingo nuo visos Lietuvos religinės tradicijos. Galbūt ją būtų galima aptarti, kad ji kažkaip savaimingiau ėmė krikščioniškus principus ir juos jungė su atgimstančios lietuvių tautos politiniu ir kultūriniu gyvenimu. Ji nedarė iš šių dviejų vertybių kokio bendro mišinio, kad būtų šis tas iš krikščionybės ir šis tas iš lietuviško tautiškukmo. Ji šiuos abu pradus ėmė kaipo savyje skirtingus ir juos derino. Apie tą derinį galima galvoti panašiai, kaip kūnas ir dvasia jungiasi žmoguje. Nors jie sudaro vieną žmogų, tačiau nei siela neišvirsta kūnu, nei kūnas neatstoja sielos. Tai yra labai bendro pobūdžio aptarimas ir jis nepretenduoja, kad Vilkaviškio vyskupija būtų lietuviškumo ir katalikiškumo tobulas reprezentantas. Tai yra tik viena iš garbingų nepriklausomos Lietuvos katalikiškos kultūros apraiškų.

Taip pat nėra reikalo šios vyskupijos dvasios jungti vien su sūduviečiais. Gal net priešingai. Patys ryškieji šio kultūrinio junginio atstovai buvo ne sūduviečiai.

Pačiu ryškiausiu ir pilniausiai atstovavusiu tą derinį tenka laikyti vyskupą Mečislovą Reinį, Rytų aukštaitį. Jis buvo ištikimas Bažnyčios mokymui savo teologijoje, tačiau savo psichologijos ir filosofijos moksle buvo greičiau pasaulietis, negu kunigas. Be jo veiklos sunku būtų išaiškinti nepriklausomos Lietuvos ateitininkų ir pavasarininkų sąjūdžius. Ir galima pridėti, kad vien tradicinės katalikybės požiūriu nėra išaiškinamas jo paskyrimas vyskupu. Bet tai yra arkivyskupo Matulaičio originalumas.

Arkivyskupas Reinys čia yra minimas greičiau kaip šios vyskupijos atstovas, o ne kaip jos išaiškinimas. Kalbant apie aukštaičius Vilkaviškyje, negalima praleisti vyskupo Antano Karoso, kuris, kaip vyskupijos valdytojas, yra būdingas tuo, kad jis greičiau negirdimas ir nematomas, tačiau veiksmingas. Taip pat kitas aukštaitis yra prisidėjęs prie šios vyskupijos dvasios kūrimo. Tai yra viskupas Antanas Baranauskas. Nereikia užmiršti jo poezijos meilės Lietuvai ir jo nuopelnų lietuviškai literatūrai dėl to, kad jis buvo lojalus lenkams. Bet su vyskupu Baranausku mes pereiname į Vilkaviškio vyskupijos proistoriją, kuri yra Seinų vyskupijos istorija.

Seinams aptarti, ypač jų vaidmeniui Lietuvių tautos atgimimui, reikia atskiro mąstymo. Jam dalį medžiagos galėtų parūpinti Vileišytė iš Romos, kuri yra atkakli Seinų lietuviškos raštijos rinkėja ir registruotoja. Jai paskelbus savo duomenis, gal atsirastų proga aptarti ir atrasti bent kai ką iš to vaidmens, kurį Seinų seminarija vaidino lietuvių tautoje šio šimtmečio pradžioje ir praėjusio pabaigoje. Čia pakanka tik paminėti senojo „Šaltinio" religinį pobūdį. „Šaltinio" religinis mokymas buvo labai tikslus ir blaivus. Minint „Šaltinį", negalima praeiti nepaminėjus kun. Jono Vailokaičio. Jį, kaip ekonomistą, yra gerai aptaręs Jonas Sakas savo knygoje apie jį. Bet jis yra vertas dėmesio ir mūsų žurnalistikos istorijai savo veikla ir raštais „Šaltinyje". Tai buvo Seinų kunigų seminarijos padarinys.

Tarptautiniame pianistų konkurse Clevelande dalyvavę pianistai iš Lietuvos — E. Janulevičiūtė ir Ī. Kernagis su LB Kultūros Tarybos pirmininke M. Lenkauskiene.

Nuotr. **V. Bacevičiaus**

Seinų seminarijos kelias į Vilkaviškį turėjo dvi pusiaukeles. Pirmiausia ji persikėlė į Zyplių dvarą, Lukšių parapijoje, o vėliau į Gižus. Iš ten į Vilkaviškį.

Kalbant apie Seinų seminarijos teologinę tradiciją, negalima praleisti nepaminėjus vyskupo Lubienskio. Jis labai rūpinosi akademiniu šios įstaigos tobulinimu. Jis buvo vyskupo Valančiaus bendralaikis. Jis tragiškai baigė savo gyvenimą tremtyje (sakoma, kad jis buvo nunuodytas). Jis su vyskupu Valančium palaikė draugiškus santykius. Nors caro laikais buvo draudžiama vyskupams susitikti, bet jis tai padarydavo atvykęs vizituoti Žemosios Panemunės parapijos. Vyskupas Valančius tada išvykdavo iš Kauno pasivažinėti po Aleksoto šlaitus ir ten, tarsi atsitiktinai, susitikdavo su Seinų vyskupu. Lubienskio biografas, tai paminėjęs, priduria, kad vyskupas Valančius geriau mokėjo laviruoti su rusų administracija, negu vyskupas Liubenskis, ir dėl to išvengė tremties.

Ar vyskupas Lubienskis kenkė lietuviams? Greičiau, kad ne, nors jis buvo uolus kovotojas už lenkų nepriklausomybę. Apie tai galima spręsti ir iš to, kad jis savo atstovu į Petrapilio katalikiškųjų vyskupijų Sinodą delegavo Slavikų kleboną. Jo pavardės neatsimenu, nes tą knygą skaičiau prieš 46 metus. Vyskupą Lubienskį verta minėti ryšium su Vilkaviškio vyskupijos tradicija, dėl jo rūpesčio nesumaišyti politikos su religija.

Iš šios labai scheminės ir nepilnos Vilkaviškio vyskupijos apžvalgos galbūt ir ne vilkaviškiečiams bus aiškiau, kodėl reikia džiaugtis tuo, kad Vilkaviškio vyskupija yra atgaivinta. Taip pat gal bus kiek aiškiau, kodėl marksistiniam valdymui Vilkaviškio vyskupija atrodė labiau pavojinga.

Plačiai yra žinomos diskusijos, kurios Seinų seminarijoje vyko tarp lietuvių ir lenkų. Jas tenka vertinti platesniu mastu, būtent, tuo, kad tokių diskusijų galimybė čia buvo susidariusi. Kovos išeitis galėjo būti vienokia ar kitokia, bet pats jų buvimo faktas liudija ne mažą akademinę laisvę. To negalima praleisti pro akis. Tai matyti iš vyskupo Būčio dar nepaskelbtų raštų. Veiklus šių kovų dalyvis kun. M. Krupavičius savo autobiografijoje nevengia iškelti tam tikrą teigiamą šios seminarijos bruožą, palyginus su Petrapilio Dvasine akademija. Kun. M. Krupavičius yra natūralus ryšininkas tarp Seinų ir Vilkaviškio seminarijų. Jo įsigyta gera katalikiška teologija Seinuose, ji apsaugojo nuo to, kad jis, pasidaręs politiku ir visuomenininku, neiškreipė katalikų Bažnyčios mokslo.

Clevelando žinios

ATGAIVINTA LENGV. ATLETIKOS SEKCIJA

Clevelando LSK „Žaibas" atgaivino lengvosios atletikos sekciją. Treniruotės vyksta trečiadieniais 6 val. vak. ir šeštadieniais 3 val. p.p., Forest Park Elementary School stadione, 27400 Elinore Ave., Euclid., (pirma šviesa ant E. 260 st., į šiaurę nuo I-90). Planuojama dalyvauti pabaltiečių-lietuvių varžybose, vykstančiose rugsėjo 9-10 d. Kanadoje, bei suruošti vietines rudenines varžybas. Ypatingai kviečiami jaunesnio amžiaus vaikai. Informacijoms kreiptis į **Eglę Laniauskienę, tel. 383-8686** arba **Liusę Tamošiūnienę, tel. 842-6932.**

LSK „ŽAIBAS"

NAUJAS MUZIEJAUS DIREKTORIUS

Moderniojo meno muziejaus direktorium Chicagoje yra išrinktas Kevin Consey, ligšiolinis Newport Harbor muziejaus direktorius Newport Beach, Calif., mieste. Jis yra 37 m., pareigas perims lapkričio 15 d.

NARKOTIKAI CHICAGOJE

Nustatyta, kad Chicagoje labiau paplito narkotikų vartojimas ir padaugėjo su tuo surištų nusikaltimų.

Juodojo kaspino dieną Clevelande demonstrantų tarpe su plakatais J. Usienė, B. Garlauskas ir B. Bernotas.

Nuotr. **V. Bacevičiaus**

Laiškai

PAAIŠKINIMAS VYT. SKUODŽIUI

Jei rinkėjai gyd. psichiatro tekstą būtų surinkę nepraleisdami dviejų raidžių „be", nebūtų buvę laiškui ir šiam atitaisymui pagrindo. Tekstas „Išmintingumas – tai be priekaištų elgesys...", buvo surinktas praleidžiant „be", teisingai paskatino į tokią prasmę iškraipančią klaidą reaguoti. Tai visai teisingas jo elgesys. Bet tai ir visa jo laiške teisybė.

Bet prileidęs, kad ne rinkėjai, o pats psich. gydytojas daro tokią klaidą, ėmė savo laiške kaltinti pastarąjį tiesai svetimais ir išmintimi nesidabinančiais užmetimais, kurie išblės paskaičius gyd. psichiatro Algirdo Statkaus netrukus išleidžiamą pilnutinės sveikatos reikalus gvildenančią daugiau kaip 400 puslapių knygą. Ten bus irgi paminėta tiesa, kad išmintis negali būti dorybe, bus paliesti ir kiti laiške minimi netikslumai. Tada paryškės visiems žinoma išmintis, kad šypsosi tik tas, kuris paskutinis taip elgiasi, nes pastarasis darbais, ne vien lūpomis vadovaujasi Šv. Rašto išmintimi.

Gydytojas psichiatras

KLAIDA ATITAISYME

Skaičiau rugpjūčio 12 dienos „Draugo" laidoje, kad Juozas Kojelis bando atitaisyti savo padarytą klaidą aprašyme „Lietuvių tauta laukė Brazdžionio" (Draugas, VIII.2). Deja, tas jam nepavyko – padarė kitą klaidą. Darydamas pataisą, J. Kojelis šioje žinutėje su atsiprašymu skelbia, kad Bernardo Brazdžionio eilėraščiui „Lietuva, mano šiaurės pašvaistė" muziką iš tikro parašė Stasys Sodeika. Tai yra netiesa. Muziką šiam Brazdžionio kūriniui parašė muzikas Stepas Sodeika, Lietuvos operos solistų Antano ir Stasio Sodeikų jaunesnysis brolis, antrajam pasauliniam karui pasibaigus, jam gyvenant ir vadovaujant Lietuvių tautiniam ansambliui Wiesbadene, Vakarų Vokietijoj.

Šis kūrinys pirmą kartą buvo atliktas kaip finalinė daina to ansamblio pastatytoj Gasparo Veličkos „Nemunas žydi" premjeroj 1946 m. vasario 16 d. Wiesbadeno stovyklos scenoje.

Kęstutis K. Miklas-Miklaševičius

Buvęs Lietuvių Tautinio Ansamblio administratorius

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TREE SERVICE
Genėjame medžių šakas
Medžius nupjauname ir nuvežame
19 metų patyrimas
Skambinkite Justinui 927-5782

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402
Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

FOR RENT

Išnuomojamas švarus kambarys su namų apyvokos reikmenimis arti gero susisiekimo. 64 & California apyl.
Skambinti: 361-1171

Išnuomojamas 4½ kamb. modernus butas, pilnai įrengtas, su šiluma ir oro vėsinimu Marquette Parko apyl. Suaugusiems. **Tel. 598-6193 arba 476-2242.**

REAL ESTATE

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

RE/MAX REALTORS *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

Naujas mūro-kedro „quad-level" namas Lemonte, ant 1/3 akro sklypo. Skliautų lubos, „thermopane" langai, 97% pelegumo šildymo sistema, indų plovimo mašina, keramikinės grindys prieškambaryje, ąžuolinės spintelės; rūsys; „black-top" įvažiavimas, aluminio apdaila, vandens nutekėjimo vamzdžiai. **$145,900.**

Geral išlaikytas senesnis namas ramioje Lemonto apylinkėje. Dengta veranda, naujas stogas, naujai apkaltas, ištisas rūsys. Gera vieta, puikus pirkinys! **$109,900.**

Century 21
OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM
Žemė L
„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui" lietuvių bei anglų kalbomis
Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra
Labanaktis, vaikučiai
„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"
8:30 v.v. iki 8:40 v.v.
Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

We Do DIGITAL CONVERSION
vaizdajuosčių IŠ IR Į
PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.
15750 S. HARLEM
ORLAND PARK, IL 60462
532-7799
2321 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
312-338-9033

Century 21 OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439
TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE
Business (312) 257-7100 **IRENA STANIULIS** Residence (312) 257-5446
MILLION DOLLAR REALTOR-ASSOCIATE®

KRYŽKELĖS

Bronio Railos ketvirtasis radijo prakalbų į Lietuvą rinkinys, apimantis 1986-88 metų laikotarpį ligi vėliausių vasaros įvykių Lietuvoje. Rinkinyje sudėta 111 įvairios tematikos kalbų tekstai, pokalbiai su rašytojais bei papildomi autoriaus pasisakymai.

Knyga padalinta į 9 skyrius, kur ryškiai, principingai ir glaustai nagrinėjamos temos apie naująjį gorbačiovinį „mąstymą" ir „perestroiką", apie nepranykusius sovietinius šešėlius Lietuvoje, mūsų istorijos prievartavimus ir klastotes, apie tarybinės buities krislus ir rakštis bei daugelį kitų margo Lietuvos gyvenimo akimirkų. Atskiri skyriai apie lietuvių rezistencijos didybę ir tragiką, apie kai kurias užsienio ir Lietuvos rašytojų knygas su aptarimais ir kritika, ir dar apie daugelį kitų „klajonių per siaubo šiukšlynus".

Stambus veikalas, 480 puslapių. Gera dovana giminėms ir draugams iš Lietuvos.

Kaina su persiuntimu JAV kainuoja **12.50 dol.,** Illinois gyv. dar prideda **80 ct.** valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

„Draugas"
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Rugpjūčio 22 d. Jaunimo centro kavinėje vykusią susitikimo su Lietuvos skautų vadovais vakaronę baigiant „Lietuva brangi" gieda iš k.: LSS Vyriausias skautininkas vs Gediminas Deveikis, LSS Tarybos vicepirmininkė vs Irena Kerelienė, Lietuvos skautų Vyriausias skautininkas s. Rimantas Ulevičius, LS Seserijos iždininkė s. Dalia Dundzilienė ir LSS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas js dr. Algis Paulius.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, IL

PAKINKYTI ARKLIAI TRAUKIA LIETUVIŲ CENTRĄ

Mes visi atsimename džiaugsmą nusipirkę savo pirmus namus. Pagaliau turim savo pastogę. Nereikia daugiau nuomos mokėti, nereikia daugiau klausyti buto savininko, gali daryti, ką tik nori. Turi savo kiemą, gali vaikai bėginėti visą dieną. Pastatai mažiems baseiną, niekas nešaukia, kad žolė bus išminta. Jauties, kad tikrai esi savo namų karalius.

Deja, jausmas gan greit išnyksta. Krosnis neveikia, reikia pačiam tvarkyti. Na, kas pjaus žolę? Pasižiūrėk į veidrodį! O nuomos nereikia mokėti? Turbūt nematei pirmos paskolos sąskaitos. Viskas taip lengvai nesieina. Savo namuose reikia dirbti dvigubai, negu esant nuomininku. Bet užtai vakare, sunkiai dirbęs, atsisėdi ir vistiek jauties kaip karalius.

Darbas nesibaigia, tik vis didėja. Iš kur žmona suranda tiek daug naujų darbų? Vėl reikia dažyti? Bet mes tik dėjome naują kilimą! Negali vėl laikas būti naują stogą dėti! Šį savaitgalį atsisėsiu ir atsikvėpsiu. Ne, ne, brolyti! Esi savo namų karalius! Negali atsisėsti — darbas nebaigtas. Jei nesugebėjai, kai pirkai namą, tuoj pasidarysi meistras. Tik tikras karalius gali mokėti, kad kiti darbą padarytų. Savo menkais talentais pačiam reikia mėginti.

Taip pat buvo su Lietuvių centru. Visi džiaugėmės nusipirkę savo naujus namus. Bet greit reikėjo tokiais nemaloniais ūkiniais reikalais rūpintis. Stogas varva, krosnis neveikia, kambarius reikia dažyti. Kas tą visą darbą atliks? Savo namuose, aišku pats turi atlikti. Bet centre? Nuostabu, kai reikia sunkiai dirbti, žmonės dingsta. Vienas laiko neturi, antras savo namuose žmonai ką pažadėjęs, trečias murma kažką ir greit į kitą pusę bėga. Susirinkimas daug žmonių, o darbui saujelė.

Mūsų laimė, kad atsirado Lietuvių centre du šeimininkai. Liudas Šlenys ir Gediminas Bielskus, užsidegę Centro idealu, užsiėmę patį sunkiausią darbą — fizinį pastato išlaikymą. Dviese planuoja, dviese projektuoja, bet svarbiausia, dviese dirba. Žiemą, vidurnaktį krosnis neveikia, Liudas jau prie darbo. Šeštadienį atveži vaikus į mokyklą, jau Gediminas dažo. Šie du vyrai, susidarę savo mažą grupelę talkininkų, visą centrą remontuoja.

Kiti gal nemato jų darbo (baisiai daug laiko praleidžia rūsyje), bet kai atsiranda problema, pasirodo Liudas ir Gediminas. Abu inžinieriai, savo profesijoj tikrai garbingai pasirodo. Išmano kaip reikia gerai ir pigiai sutaisyti. Be šių dviejų išmintingų ir nagingų vyrų, visi surinkti pinigai būtų seniai išleisti. Nereikia jiems aiškinti, ką reikia padaryti, jie jau žino. Jau taip išnagrinėję pastatą, kad visus kampus pažįsta. Liudas ne tik paaiškins ką pereitą savaitę sutaisė, bet ir pasakys, kas ateinantį mėnesį suges. Paklausi Gedimino nuomonės apie pastato išnaudojimą, jis išsitraukia ne tik tavo idėjos planus, bet ir dar keturis, kuriuos galima apsvarstyti.

Negalima galvoti, kad čia tik Liudas Šlenys ir Gediminas Bielskus dirba. Aplinkui juos sukasi būrelis sunkiai dirbančių draugų ir pažįstamų. Vienas vieną savaitę ateina, kits kitą, bet vis būna Gediminas ir Liudas. Susidaro žmonių pagal specialybes, kurie išnagrinėja problemas ir sutaiso. Kas savaitę naujų veidų atsikviečia, nauji darbininkai pasirodo. Organizuoja visus Liudas ir Gediminas.

Dabartinis jų darbas yra padidinti centro pagrindinę salę. Sušaukia vyrus, griauna sienas. Girdėt per visą pastatą, kai su kuolais muša sieną. Darbas sunkus ir ypatingai nešvarus, bet kai pabaigs, bus nauja salė kuri sutalpins 400 žmonių. Nereikės daugiau nuomuoti graikų salės mūsų parengimams, bus vietos Lietuvių centre. Salė bus baigta jau šį rudenį, ir užsakymai jau atplaukia. Žiūrint, kiek žmonių jau teiraujasi, pasisekimas bus didelis. Ir vėl pagrindinė dėka Liudui ir Gediminui.

Kiekvienas Lietuvių centro narys kas vakarą savo maldose turėtų Dievui padėkoti, kad mums atsiuntė Liudą Šlenį ir Gediminą Bielskų. Šie du pakinkyti „arkliai" savo jėgomis traukia visą Lietuvių centrą.

Negana mums sėdėti ir stebėti jų gerus darbus. Net pats stipriausias „arklys" pavargsta. Jau seniai spaudoje ir laiškais raginame visus prisidėti prie darbo. Gal šie du „arkliai" savo pavyzdžiu pritrauks daugiau darbininkų. Laikas visiems prisidėti darbais ir su aukomis.

Kennebunkport, Me.

POEZIJOS IR MUZIKOS VAKARAS

Lietuvių kilmės rašytojas ir poetas Michael Tarrabilda šįmet skaitė iš savo neseniai sukurtos poezijos. Jo tematika buvo gėlės, kurių yra apsčiai Kennebunkporte ir prie poeto namų, nes jis pats yra Kennebunkporto gyventojas. Ypač gražus buvo eilėraštis Šešėlis, pilnas dviprasmiškumo ir grožio. Šis poetas reiškiasi Kennebunkporto vasarvietėje ne pirmą kartą ir jis turi savo draugų ir mylėtojų.

Po šio neilgo poezijos vakaro pilna salė prigužėjo žmonių pianistą Vytą Staknį išgirsti. Vytas gimė Lietuvoje ir 1941 metais, kaip amerikiečių tėvų vaikas, atvyko į Ameriką. Jo tėvai turėjo 13 vaikų, nenuostabu, kad šįmet suvažiavę į Kennebunkportą jie sudarė nemažą grupę vasarotojų. Ada Staknienė, literatūros kritikė, ir Samatienė, gyvenanti Washingtone ir dirbanti Lietuvos pasiuntinybėje, priklauso šiai šeimai.

Vytas Staknys iš profesijos yra inžinierius, bet šalia savo darbo jis turi ir kitą profesiją — fortepijoną. Jis groja pianinu nuo 5 metų ir turi gerą techniką, gražų toną. Vytas groja be gaidų. Jis išmoksta melodiją atmintinai ir pats sukuria harmoniją. Tai yra retai pasitaikantis reiškinys. Iš lietuvių tarpo sutinku tik tą vieną — Vytą Staknį. Jo repertuaras yra lengvoji muzika ir amerikiečių tarpe jis yra žinomas kaip rock muzikos specialistas.

Lietuviams jis grojo tuos dalykus, kuriuos mėgsta — mūsų populiarias dainas. Jis įjungė ir rimtus veikalus, kaip Ave Maria, Bethoveno simpofoniją ir lengvą Dr. Živago muziką ir kitokius veikalus. Dainos buvo jungiamos kartu po tris ar keturias. Įspūdis buvo neįtikėtinas, žmonės reagavo kaip elektros pajungiami, ne tik plojo, bet šaukė spontaniškai. Dar niekad nemačiau tokios reakcijos iš auditorijos.

Kadangi tą dieną buvo pianisto gimtadienis, žvakėmis papuoštą tortą prie scenos privežė Bronė Chlamauskienė. Visi gavo to torto paragauti.

Elena Vasyliūnienė

Liūdesy palydime mielą, nuoširdžią namelių gyventojos slaugytoją

A.†A.
BRONĘ MISELIENĘ

į Amžinybę ir guodžiame visus jos liūdinčiuosius

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A.
EUGENIJAI BIELSKIENEI

mirus, skausmo prislėgtą vyrą DONATĄ, dukterį JŪRATĘ DOVILIENĘ, sūnų MINDAUGĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Jolanta ir Jonas Zubinai
Judita ir Robertas Yuškai
Liucina ir Jurgis Grigalauskai

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

PADĖKA
A.†A.
BRONISLAVAS MARTINKUS

Mūsų mylimas Tėvelis, Uošvis ir Senelis mirė 1989 m. liepos mėn. 18 d. ir palaidotas iš Šv. Antano bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse liepos mėn. 21 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems velionį į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame už šv. Mišių aukas, gėles, užuojautas žodžiu ir laiškais.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Rutkauskui už maldas koplyčioje, už gedulingas šv. Mišias, palydėjimą į Amžiną Poilsį ir apeigas kapinėse.

Dėkojame sol. A. Braziui už giedojimą šv. Mišių metu.

Ypatinga padėka priklauso dr. P. Kisieliui už rūpestingą gydymą sunkioje velionio ligoje. Taip pat ačiū poniai Kisielienei už jos nuoširdumą mūsų sunkiose valandose.

Dėkojame karsto nešėjams.

Nuoširdžiai dėkojame laidotuvių direktoriams poniai Butkienei ir ponui Petkui už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.

Dėkingi lieka: **duktė Michalina, žentas Stasys, anūkai Danguolė ir Juozas.**

Teilsisi Amžinybėje

A.†A.
EUGENIJA BIELSKIENĖ

mūsų draugijos narė.

Velionės artimiesiems bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.
EUGENIJAI BIELSKIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos dukrą JŪRATĘ DOVILIENĘ ir visą BIELSKŲ šeimą ir kartu liūdime.

Lietuvių Montessori Kriaučeliūnų
Vardo Vaikų Nameliai

NAUJI IR NAUDINGI PASIKEITIMAI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŲSTI

Siūlome tris būdus paremti artimuosius Lietuvoje:

1. Jau galima siųsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu čia: Lietuvoje nereikės mokėti jokių mokesčių. Leidžiamųjų siųsti daiktų sąrašas yra daug platesnis, kiekiai didesni ir muitas mažesnis. Galima siųsti ir medžiagas.

2. Nereikia važiuoti į Vilnių nupirkti giminėms dovanas dolerinėje krautuvėje, tą galima atlikti per mus Londone.

Svarbesnės prekės dolerinėje krautuvėje yra šios: automobiliai, šaldytuvai, siuvamos mašinos, televizoriai, magnetofonai, videomagnetofonai ir kt.

3. Siunčiame ir toliau siuntinius kada siuntinio gavėjas pats apmoka muitą. Tokių siuntinių pasiuntimas yra žymiai pigesnis.

Mūsų siunčiama elektrinė aparatūra yra tinkama naudojimui Lietuvoje. Videomagnetofonas vartojimo instrukcijas turi ir rusų kalba. Lietuviškai instrukcijų dar nėra.

Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu PAVELDĖTOJUI BŪDU.

BALTIC STORES & CO. Z. Juras,
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 - 2592

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
JUOZAS GIBAITIS

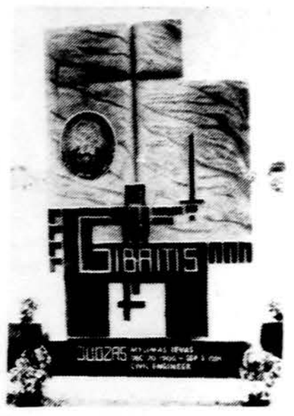

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Tėvą, kurio netekome 1984 m. rugsėjo 3 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Juozą savo maldose.

Nuliūdęs **sūnus.**

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x **„Draugas" neišeis Darbo dieną — pirmadienį,** rugsėjo 4 d. Redakcija, administracija ir spaustuvė tą dieną nedirbs. Šeštadienį, rugsėjo 2 d., administracija dirbs iki 12 val. Po darbo dienos „Draugo" įstaiga dirbs kaip visomis dienomis antradienį, rugsėjo 5 d., ir išleis rugsėjo 6 d., trečiadienio, laidą.

x **„Draugo" atkarpoje šiandien** baigiame spausdinti kun. J. Adomaičio atsiminimus „Pirmosios karo dienos". Rytoj pradėsime spausdinti neilgą apybraižą dr. Konstancijos Paprockaitės Šimaitienės „Komplikuotas reikalas".

x **Prel. Juozui Prunskiui** trečiadienį buvo padaryta akies kataraktos operacija. Ligonis pamažu sveiksta savo būstinėje Queen of Universe parapijos klebonijoje. Dėl akies jis negalės kelias dienas dirbti.

x **Rugpjūčio 14 d., didelis būrys** jaunimo susirinko pas Rūtą Musonytę organizuoti Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodą. Madų paroda bus lapkričio 5 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Organizavimo komitetą sudaro buvusieji mokiniai ir buvę ir esantys mokytojai.

x **Alytaus šokių ir dainų ansamblio** „Dainavos" video bus rodomas penktadienį, rugsėjo 8 d., Jaunimo centro kavinėje 7:30 val. vak. Vakaronę rengia Chicagos Lietuvių meno ansamblis „Dainava". Visi kviečiami dalyvauti.

x **Patikslinimas.** Dr. Jonas Račkauskas praneša, kad „Draugo" liepos 14 d. laidoje neapsižiūrėjus buvo įdėta klaidinga žinutė, kad dr. **J. P. Balys** paaukojo 500 dol. Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui ir Pedagoginiam lituanistikos institutui. Iš tikrųjų dr. J. P. Balys toms institucijoms paaukojo dvigubai daugiau, nes išsiuntė čekius atskirai — kiekvienam paskirdamas po 500 dol. Labai atsiprašome dr. J. P. Balį už klaidą ir dėkojame už dosnią paramą.

x **Šv. Kryžiaus ligoninė** turės informacijos savaitę tarp rugsėjo 18 ir 22 dienų. Norintieji daugiau informacijos turi pasiskambinti tel. 471-7321.

x **Priešmokyklinio amžiaus vaikų registracija** į Vaikų Namelių mokyklėlę bus **rugsėjo 6 d.** 7 v.v., 2743 W. 69 St., Chicago, IL. Įėjimas — per kiemą. **Registracija įvyks tiktai tą vakarą.**

(sk)

x **Kargo visą laiką siunčiame į Vilnių** arba į Maskvą praneša **Romas Pukštys. Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 1-312-436-7772.**

(sk)

x **Albinas Kurkulis,** akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.**

(sk)

x **Video, stereo, siuvimo mašinas ir vaistus** siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo. **Romas Pukštys,Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: **12-6 v. p.p. kasdien, arba susitarus. Tel.312-436-7772,** namų **312-430-4145.**

(sk)

x **Kun. Donaldas Petraitis,** MIC, Marijonų vienuolijos vyriausias vadovas, atvykęs į Chicagą iš Romos, vakar išvyko aplankyti kitų marijonų namų ir darbų. Į Chicagą grįš apie rugsėjo pabaigą.

x **„Dainavos" ansamblio pirma poatostoginė** repeticija bus antradienį, rugsėjo 5 d., Jaunimo centro 203 kambaryje. Laukiame visų buvusių dainaviečių ir naujų narių.

x **Dail. Dalia Kolbaitė,** pagerbdama savo tėvo dail. Zenono Kolbos kūrybą ir visuomeninę veiklą, turės dailės darbu paroda rugsėjo 22 spalio 8 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

x **Vilniaus universiteto** dainų ir šokių ansamblio pirmieji koncertai rengiami spalio 7, 8, 9 dienomis Jaunimo centre Chicagoje. Paskui ansamblis koncertuos Detroite, Clevelande, Toronte ir Montrealyje.

x **Dr. L. Šimutis,** Evergreen Park, Ill., dr. J. ir I. Makštučiai, Palos Hts., Ill., A. Adomaitis, Manchester, Con.., V. M. Matuzas, La Grange, Ill., V. Kalasinskas, Springfield, Ill., E. Susmaras, Chicago, Ill., Jonas Czerkaviczius, Highland Ind., K. Matutis, Crestwood, Ill., gąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. Nuoširdus ačiū.

x **Jonas Gliosas,** St. Petersburg Beach, Fla., Bronė Venckus, Los Angeles, Cal., Antanina Šalčius, Manchester, Conn., Neris Palūnienė, Seattle, Wa., Nemyra Enck. Agoura Hills, Cal., Jonas Stankūnas, Michigan City, Ind., Agnes Bigelis, Cicero, Ill. Karolis Bertulis, Oak Forst, Ill., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 12 dol. Labai dėkojame.

x **D. Petrys,** Saratoga, Cal., Bronė Kuodis, Arlington, Mass. Marta Stankauskas, Cleveland, Ohio, A. Pilipavičius, Juno Beach, Fla., St. Norkūnas, Centerville, Mass., Marian Fathers, Thompson, Conn., O. Giedriūnas, Tecumseh, Ont., Kanada, kiekvienas grąžino laimėjimų šakneles su 12 dol. auka. Labai dėkojame.

x **Prez. A. Stulginskio ateitininkų** kuopos pirmas susirinkimas įvyks rugsėjo 8 d. 7:30 v.v. Kazlauskų namuose, 11617 W. 139 St., Orland Park, **tel. 349-1911.** Maudysimės ir dainuosime prie laužo. Kviečiame Lipniūno kuopos narius dalyvauti.

(sk)

x **Dvi giminingos šeimos nori pirkti** Marquette Parke 2-jų butų namą. Jei turite tokį namą pardavimui, skambinkite **778-6916. Brokeris P. Žumbakis.**

(sk)

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x **Norman Burstein,** žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais: **677-8489.**

(sk)

x **Lietuvos keliauninkų dėmesiui.** Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus — lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x **Tautos šventės minėjime rugsėjo 17 d.** Jaunimo centro didžiojoje salėje šventas Mišias celebruos kun. Antanas Saulaitis, Jėzuitų provincijolas, koncelebruos kun. dr. Tomas Žiūraitis, O.P., prel. Juozas Prunskis, kun. Petras Daugintis, S.J. ir kun. Ričardas Repšys. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Iškilmės prasidės 11 val. ryto prie Žuvusiems už laisvę paminklo Jaunimo centro sodelyje.

x **Arvydas Reneckis,** Lietuvos kino studijos dokumentinių filmų režisierius, Santaros-Šviesos suvažiavime rugsėjo 7-10 d. Tabor Farm, Sodus, Mich., rodys Lietuvos gyvenimo atspindžius kino dokumentikoje, tarp jų ir filmą „Vėliava iš plytų" apie Artūrą Sakalauską.

x **V. Dailidka,** Albuequerque, NM, George Taurat, Portage, Ind., B. Bunys, Montreal, Kanada, Veronica Narkus, Omaha, Nebraska, A. ir R. Graužinis, Mary Achenbach, Waterbury, Conn., S. Kantas, Westminster, Cal., Antanas Skėrys, Woodstock, Conn., Bruno Jasevičius, Dearborn, Mich., grąžino laimėjimų šakneles su 12 dol. auka. Labai dėkojame.

x **Kun. Stasys Raila,** Maspeth, N.Y., muz. komp. J. Stanton-Stankūnas, Elizabeth, N.J., A. Vingelis, Greensburg, Pa., O. Rovinskas, La Grange Park, Ill., grąžino laimėjimų šakneles su 12 dol. auka. labai dėkojame.

x **Dr. K. Simaitis,** Forest Hills, Garden, N.Y., V. Andriulionis, Rodney, Kanada, Alfonsas Jaras, Kenosha, Wisc., J. P. Mikalauskas, Chicago, Ill., Antanas Kvedaras, Savannah, Ga., Virginia Gureckas, Windsor, Ct., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. dienraščio paramai. Nuoširdus ačiū.

x **Dr. Edmund Vižinas,** Willowbrook, Ill., Vidmantas Rapšys, Downers Grove, Ill, Frank Jančiukas, Toledo, Ohio, Sisters of Matulaitis Nursing Home, Putnam, Conn., L. Puskepalaiienė, Dearborn, Mich., grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame visiems už aukas ir gražius linkėjmus seselei Aloyzai.

x **Izabelė Jonaitienė,** Euclid, Ohio, grąžino laimėjimų šakneles, pridėjo 10 dol. auką linkėdama visam „Draugui" geros sėkmės, o ji jį, kad ir su maža kišene, visuomet remsianti, kol jis lankys jos namus. Ačiū už auką ir gražius linkėjimus.

x **Ieškomas Martinkus Stasys.** Ieško Stasio vaikai. Pranešti: **Lithuania, Palanga, Užkanavės gatvė 28, Petrė Butavičienė-Martinkutė,** Stasio duktė.

x **Ieškome moters** prižiūrėti 2 m. vaiką. Darbo valandos ir atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti; **301-5621.** Kalbėti angliškai.

(sk)

x **Dėmesio! Parduodami** gražūs, nauji tautiniai drabužiai. **Skambinti 778-3025.**

(sk)

x **Š.m. rugsėjo 3 d.** šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Marijonų koplyčioje dėkojant Dievui, kad buvo sugrąžinta Vilniaus katedra ir kai kurios kitos Lietuvos bažnyčios, bei prašant nuzidėjėlių atsivertimo. Mišias užprašė **A. E. Kleizai.**

(sk)

x **„Aušros Vartų" tuntas švenčia 40 m.** veiklos sukaktį. Tai progai paminėti ruošiamas pokylis š.m. rugsėjo 30 d. 6 v.v. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

(sk)

Jaunos lietuvaitės su vėliavomis demonstruoja Molotovo-Ribbentropo suokalbiui prisiminti jo 50 metų sukaktyje.

Nuotr. **Rasos S. Miliauskaitės**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE

Rugpjūčio 25 d., penktadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejus sutraukė daug lankytojų. Pasitaikė blogas laikas. Jaunimo centre vyko atsisveikinimas su a.a. kun. J. Borevičiumi. Buvo daug tokių, kurie bėgo iš vienos vietos į kitą. Muziejuje turėjo įvykti atidarymas naujai įrengto kambario, kuris pavadintas „Kovojančios Lietuvos" vardu. Taip pat naujos knygos pristatymas. Parodos atidarymą pradėjo jaunoji Sigita Balzekienė, kuri gražiu lietuvišku žodžiu paaiškino apie naujai atidaromo skyriaus reikšmę. Ji pasakė, kad lietuviška visuomenė, gal nieko nepaprasto ten neras. Gal visi vaizdai ir leidiniai jau matyti. Tačiau dabartiniu metu, kai yra plačiai kalbama apie įvykius Lietuvoje ir bendrai Pabaltijo kraštuose, tai yra daug norinčių susipažinti. Yra daug tokių, kurie buvo nutolę, tad dabar pradėjo domėtis savo šaknimis. Taip pat paaiškino šio kambario prasmę angliškai tiems, kurie lietuviškai nesupranta arba silpnai tesupranta.

Po to St. Balzekas pasveikino susirinkusius ir padėkojo prie šio skyriaus parengimo prisidėjusioms, tai Sigitai ir Ritai Dapkutei. Trumpu, bet prasmingu žodžiu lietuviškai ir po to angliškai Lietuvos generalinis garbės konsulas Vacl. Kleiza supažindino su dabar vykstančiu tautiniu atgimimu. Irena Narbut, „Women's Guild" pirm., apdovanojo Astą Kleizienę darželio gėlių puokšte. Po kalbų įvyko kambario atidarymas, tautinį kaspiną perkirpo kons. Vacl. Kleiza, asistuojant St. Balzekui. Apžiūrėję atgimimo vaizdus ir eksponatus, dar ėjome į gretimai esamą „Video" kambarį. Jame ekrane buvo rodomi vaizdai iš „Kryžių žėmės". Matėme Kryžių kalną, bažnyčias, pakelių kryžius ir atgimimo demonstracijas. Bežiūrint vaizdus, pasigirdo balsas raginantis eiti į knygos pristatymą.

Vėl visi skubėjo į „Gintaro salę". Knygos „Amžino įšalo žemėje" pristatymą pradėjo Dalia Kučėnienė, Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirm. Ji pakvietė Joną Dainauską supažindinti su tos knygos turiniu. Knyga išleista okupuotoje Lietuvoje ir skirta vaikams. Knygos turinyje apimamas 1941-1953 m. periodas. Tą knygą galime vadinti lietuviška maldaknyge, ji turėtų būti lietuvių šeimose skaitoma. Ją reikėtų išversti į anglų kalbą ir plačiai paskleisti. Dabar vis kalbama apie žiaurumus Pietų Afrikoje, tegul pasaulis sužino, kad dar egzistuoja „Šėtono karalystė" ir kokie žiaurumai joje vyko. Tegul pasaulis sužino ir apie Laptevų jūros salas, o ne tik Auschwitzą. Tą knygą sudaro 8-9 vaikų pasakojimai. Joje nėra liečiama visa genocido tema, tik trėmimai. Plačiai paliečiami trėmimai prie Laptevų jūros. Tai yra tolimiausia šiaurė. Lenos upės deltoje ir jūroje yra tūkstančiai salų, į jas ir buvo tremiami net mažamečiai vaikai. Kai kurie net be tėvų. Visi,kurie buvo siunčiami į tą šiaurę, buvo siunčiami sunaikinimui.

Už ką buvo siunčiami tie vaikai? Buvo sistemingas naikinimas valstybiškai galvojančio klodo. Jeigu buvo susipratę tėvai, tai turėjo būti sunaikinti ir jų vaikai. Naikinimo aparatas žinojo, ką jie darė, o jiems paslaugiai talkininkavo lietuviai. Kaip tas naikinimas veikė, galime suprasti iš šio fakto. Iš 501 žmogaus transporto gyvi liko tik 4. Tokias baisenybes yra sunku įsivaizduoti ar skaityti. Sovietinė sistema, savo esmėje būdama kriminalistinė, pasitelkė į talką kriminalistus. Tie kriminalistai ir buvo kalinių ir ištremtųjų siaubas, nes jie paskutinį skudurą ir kąsnį atimdavo. Tų stovyklų prižiūrėtojai šiltai apsirengę ir amerikietišką maistą valgydami, nusipenėję vaikščiojo. Čia kaltė krenta ir Vakarams, kurie tokią vergų sistemą beatodairiškai rėmė. Ir šiandien dar nenori viešai paskelbti!

Per visą knygą lyg raudonu siūlu eina ir lietuvių išdavikų talkininkavimas. Lietuvos išdavikai pasiųsdavo reikalavimus, kad norintieji grįžti pasirašytų pasižadėjimus, kad nekels jokių reikalavimų ar kompensacijos klausimo, nes stribai ar partiečiai jau viską pasivogę buvo. Išeivijoje, kurie į spaudą su rašiniais išeina „Neteiskime, kad nebūtume teisiami" arba apie užmiršimą ir atleidimą kalba, turėtų šią knygą paskaityti. Tiems, kurie vaikus prie Laptevų jūros trėmė, negali nei atleidimo, nei užmiršimo būti. Ši knyga turėtų būti įtraukta į mūsų mokyklų skaitinių kursą, o ne pasakos apie čigonus ir karalius.

J. Ž.

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, ir N. Prielaida, Šveicarijos LB pirmininkas, susitikę prie Jungtinių Tautų rūmų Genevoje.

A.A. K. POVILAIČIO ATMINIMAS

Pernai metų birželio mėnesį Kazimieras Povilaitis išsiskyrė iš mūsų tarpo. Jis buvo vienas iš kelių stulpų, ant kurių laikosi organizacinis gyvenimas. Jo pečiai buvo plačiai palenkti Liet. krikšč. demokratų veikimui. Jis turėjo patirtį iš Lietuvos bloko veiklos. Suprato organizuoto darbo veiklą ir darbą. Čia jis visą laiką dirbo dėl kitų gero. Visas savo santaupas išdalino mylimoms organizacijoms ir Tautos Fondui — Lietuvos ateities kūrybai.

Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos Chicagos skyrius visuomet didžiavosi a.a. Kazimieru. Rugpjūčio 18 d. valdyba užprašė šv. Mišias pas marijonus už Kazimiero vėlę. Po šv. Mišių valdyba turėjo užkandžius Marijonų svetainėje. Buvo prisimintas ir Kazimiero veiklos įnašas lietuviškame gyvenime.

Valdyba dėkinga marijonams už malonų bendradarbiavimą.

J. Jokubka

LIETUVIŲ FONDO LANKSTINUKAI

Lietuvių fondo vadovybė paruošė lankstinukus lietuvių bei anglų kalbomis ir su kita informacija išsiuntinėjo ne LF nariams, kviesdama įsijungti į rudens vajų ir savo auka prisidėti prie lietuvybės išlaikymo. LF nariai ras informaciją apie L. Fondo pelno paskirstymą ir prašymą didinti turimus įnašus. Visą informacinę medžiagą per dvi dienas, į 10,000 vokų sukamšė talkininkai, suorganizuoti reikalų vedėjos Alės Steponavičienės. Talkino šie LF bičiuliai: K. Antanaitienė, O. Gradinskienė, J. Jankauskaitė, B. Kručas, P. Mažrimas, J. Merkienė, A. Neverauskienė, A. Pabrėža, P. Šimoliūnas. Į talką įsijungė ir šie valdybos nariai: pirm. M. Remienė, vicepirm. V. Momkus ir sekr. A. Steponavičienė. Visiems talkininkams LF vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Laiškų gavėjai teneišsigąsta, jei gaus daugiau nei vieną voką, nes sunku išskirti tuos asmenis, kurie atstovauja kelis LF narius. Gali įsimaišyti vienas kitas ne nariui skirtas laiškas, nes sunku tokią gausybę adresų patikrinti.

A. J.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

— **Dr. Vytautas Avižonis,** New Yorko Lietuvių Gydytojų draugijos pirmininkas, ir dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė tos draugijos sekretorė, išvyko į Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimą, kuris vyksta rugsėjo 2-3 dienomis Chicagoje.

— **Baltų Laisvės lygos delegacija** rugsėjo 8 d. vyksta į Washingtoną pasitarimams Valstybės departamente ir su Kongreso užsienio reikalų komisijomis. Delegacijos sudėtis dar galutinai nesudaryta. Laisvės lyga turi paruošusi memorandumą, kuris sudarys pasitarimų ir diskusijų bazę.

— **Kun. Alfonsas Svarinskas** rugpjūčio 27 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje padarė pranešimą apie pasipriešinimo okupacijai sąjūdžius Lietuvoje, pradedant 1944 metais. Jo nuomone, atgimimas Lietuvoje prasidėjo ne su Sąjūdžio pradžia 1988 m., bet 1956, kai iš Sibiro pradėjo grįžti gyvi išlikę tremtiniai. Išeivijai patarė remti visus sąjūdžius Lietuvoje, kurie dirba Lietuvos nepriklausomybės labui. Pranešimą organizavo Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygarda, programą pravedė apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė. Prieš tai, rugpjūčio 22 d. Angelė Nelsienė Amerikos Baltų Laisvės lygos titulu kun. Svarinskui išrūpino pasimatymą su buv. prezidentu Ronald Reagan ir pokalbio metu buvo vertėja. Kun. Svarinsko pranešimą Šv. Kazimiero parapijos salėje filmavo dvi televizijos stotys, o taip pat korespondentus buvo atsiuntę ir laikraščiai. Angelė Nelsienė ir Danutė ir Antanas Mažeikos turi sudarę gerus ryšius su amerikiečių laikraščiais, televizijos bei radijo stotimis.

ŠVEICARIJOJ

— **Gauta žinia,** kad Šveicarijos prancūziškoje dalyje gyvenęs **Jurgis Audenis** mirė š.m. rugpjūčio 15 d. ir rugpjūčio 18 d. buvo palaidotas jo gyvento miesto Tramelan kapinėse. Velionis gimė 1915 m., 1934 m. Kaune baigė jėzuitų gimnaziją ir studijavo technikos mokslus VD un-te. Karo metu susirgęs, išvyko gydytis į Šveicariją. Užėjusi antroji sovietinė okupacija neleido grįti. Likęs Šveicarijoje gyventi, gavo darbą ir sukūrė šeimą su Annette Wuest, užaugino tris vaikus. Mirė po sunkios ligos. Gimnazijoje buvo skautas, o studijų metu priklausė stud. technikų vyrijai „Plienas". Šeimos atsiųstame prancūzų kalba išspausdintame mirties pranešime viršuje išspausdintas Lietuvos himno tekstas, o velionio vardas ir pavardė išspausdinti lietuviška forma.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.